...ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

48-дахи жэлээ гарана

БУРЯАД ҮНЭН

...-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

№ 229 (13545)
1971 оной сентябриин 28, вторник

Сэн 2 мүнгэн

БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ УКАЗ

НҮХЭР А. И. СУХИНИНАЕ БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ГРАМОТААР ШАГНАХА ТУХАЙ

Бүд нэхэлгын промышленностиин предприятинуудта аша үрэ ехэтэйгээр ажаллаһанайнь түлөө, түрэһөөр 50 наһатай болоһонтойнь дашарамдуулан, Хяагтын ээрэлгэ-нэхэлгын фабрикын директор Анна Ивановна **Сухининае** Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй **Хүндэлэлэй грамотаар** шагнаха.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Б. СЕМЕНОВ.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь К. МАСЛОВ.

Улаан-Үдэ, Соведүүдэй байшан.
1971 оной сентябриин 24.

ОКТЯБРИИН ХУБИСХАЛАЙ 54 ХҮНДЭЛЭЛДЭ

...гаргаһан ажахыда

...ӨӨР, ҺАЙН ШАНАРТАЙГААР

...орденто Борьёогой сов... таряа тушааха түсэ... Бүхы 4042 гектар ... хадажа дүүргээд, обёо... захалаа.

...совхозой механизатор... ургаса хуряал... сугларжа, энэ жэ... таряа түргэнөөр, ...айгаар суглуулжа ...ндөө түсэбһөө гадуур ... центнер таряа ...октябриин 1 хүрэтэр ..., сэбэрлэжэ, тарил... хүргэхэ гэһэн социа... һэн. Тиихэдээ ... хара таряа, шэнии... 15 үдэртэ ха... 3835 гектар ...үхөөр 10 үдэртэ ху... шиидээ һэмди.

...сентябриин 1-һээ ха... һэмди. Хэдэн үдэр ... орожо һаатуулаа. ...һаа, манай механиза... үгэдөө эзэн бо... малгайгаа аба... гэхээр ажаллаа. Тии... 20 хүрэтэр бү... хара таряа, шэ... хадажа дүүр... Энэ хүдэлмэридэ хо... ЖВН-6 жаткануу..., саг үргэлжэ хүдэл... Олонхи комбай... даабари 1,5 да... дүүргэжэ ябаа. Ком... Александр Александ-рович Метелкин, Норбо Цырендоржиевич Гармажапов гэгшэд үдэртөө хоёр нормо дүүргэһэн байна. Мүнөө үедэ тэдэнэр обёосоо хадажа захаланхай. Түрүүшын 870 гектар обёос баал болгогдоо.

Сентябриин 4-һөө баал болгогдоһон тарягаа хуряажа захалһан байнабди. Сентябриин 20 хүрэтэр оройдоо 9 үдэр соо баал суглуулха аргатай байгаабди. Тиигэжэ хүдэлмэриин 9 үдэртэ 670 гектар хара тарягаа, 3400 гектар шэниисэээ суглуулан абажа шадаабди. Хуряагдаһан эдэ полинууд дээрэһээ гектарай дунда зэргээр 16,8 центнер тарян абтаба. Бүхыдөө тоог дээрэ 70-аад мянган центнер тарян оронхой.

Баал суглуулан сохихо хүдэлмэридэ совхозой үлөөшэ бүхы комбайнууд суг нэгэ отряд болгогдон табигдаа. Комбайнернуудай туһалагшануудаа ондоо комбайнда табижа, ходо хажуудаа абажа ябаа. Тиигэжэ комбайнернуудаа хүсэлдүүлһэн байгаабди. Мүн олон жолоошод комбайнда һуугаа. Тарян хуряалгада эсэшэ сусашагүйгөөр, эдэбхи үүсхэлтэйгээр ажаллаһан комбайнернууд олон. Илангаяа комбайнер Г. Г. Саттаров, М. Балалаев гэгшэд шударгы бэрхээр ажаллаа. Автогаражые даагша нүхэр Саттаров комбайнда хүдэлхөөр һайн дураараа гаража, ажалай үльгэр жэшээ харуулаа. Тэрэ хүдэлмэриин түрүүшын 3 үдэртэ 78 гектарай баал суглуулаа гэхэ гү, али үдэртэ 26 гектар хуряажа, нормоёо 2,5 дахин дүүргэһэн байна.

Хуряалгын түрүүшын үдэрһөө совхознай гүрэндөө тарян тушаажа эхилээ һэн. Сентябриин 22-ой мэдээгээр совхознай гүрэндөө 19500 центнер тарян тушаажа, түсэбөө 2 мянган центнерээр үлүүлээ. Түсэбһөө гадуур 12,5 мянган центнер тарян тушааха гэһэн социалис уялгаа эдэ үдэрнүүдтэ дүүргэхэ байнабди.

Мүн нэгэн доро тоог дээрэ үрэһэнэй тарян сэбэрлэхэ, хатааха хүдэлмэри ябуулагдана. 1700 центнер хара тарянай үрэһэн сэбэрлэгдэжэ дүүргэгдээд, амбаарта хадагалагдаа. Мүнөө үедэ шэниисын үрэһэн сэбэрлэгдэнэ.

Тарялан дээрэ һолоомо суглуулха, намарай паар хахалха хүдэлмэри мүн ябуулагдажа байна. Һүүлэй мэдээгээр 2500 гектарай һолоомон суглуулагдажа абтаа. Үсэгэлдэрэй һолоомоёо тюк болгон ябталжа захалаабди. Намарай паар хахалха хүдэлмэридэ 10 трактор таһалгаряагүй ябуулагдана. Хамта 600 гектар намарай паар элдүүрилэгдээ.

Совхозой агрономууд, бригадирнууд, арадай хиналтын постнууд тарян хуряалгын шанарые саг үргэлжэ шалгана. Комбайнууд бүхыдөө орооһо гоожуулхагүйгөөр тааруулагдаһан байна. Хуряалгын дүүрэхэлээр лэ тэдэнэр шанарыень шалгадаг. Юрэнхы дээрээ энэ жэлдэ тарян һайн шанартайгаар хуряагдана.

И. ЗАЙЦЕВ,
совхозой главна агроном.

...-ҮДЫН аймагай «Советская Россия» ... 3850 центнер тарян гүрэндэ тушааба. ... түсэбөөр хараалагдаһанда орходоо ...нерээр ехэ болоно. Мүнөө тарияшад ...элэй хабарай тарилгада үрэһэ хүргэн... байна. Улаан-Үдын медицинскэ ... һурагшад тарян сэбэрлэнэ.
...Г ДЭЭРЭ (зүүн гарһаа): училищиин ... комсомол басагад Ольга Зеленов..., ... Каленых, Вера Трифонова, Ната... ...лова гэгшэд ажаллажа байна.
З. ВЕСНИНАГАЙ фото.

«БАЙГАЛ» гэжэ һуралсалай ажахын түрүү һаалишан Степанида Поликарповна Степанова жэлһээ жэлдэ үндэр үрэ дүнгүүдые туйладаг байһаараа алдаршанхай. Тэрэ 14 үнеэдые харууһална. Үдэр бүри 200—250 литр һү һаадаг юм. Мүнөө һуралсалай ажахын һаалишадай дунда дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ нүхэр Степанова түрүүлжэ ябана. Эгээл нимэһээ тэрэнэй дүрэ зураг ажахын Хүндэлэлэй самбар шэмэглэжэ байһаниинь дэмы бэшэ.
ЗУРАГ ДЭЭРЭ: С. П. Степанова.
Д. БАЛДАНОВАЙ фото.

...шадай ...долгын ...ар

... колхозой хүдэлмэри... ...уехэ Октябриин рево... 54-дэхи ойн хүндэлэлдэ ... социалис мүрысөөндэ ... орожо, юһэдэхи ... жэлэйнгээ түсэбые ... болотойгоор дүүргэхэ ... ажаллана.

... продукци үйлэд... 3 кварталай түсэб дүүр... ...шад бүри август ... һарын түсэб амжалта... ...гэһэнэй ашаар мүнөө ... центнер һү түсэбһөө ...гаад байна. Мал ша... ...лдаг үхэршэд, гахай... ...од Улаан-Үдын мяха... ...адта 920 центнер мя... Эдэнэрнай 9 һарын ... 750 центнер мяха ... даабаритай һэн. Ту... гахай бүриин шэгнүүр ..., хонин бүхэн 40 ... үлүү шэгнүүртэй... ...даа.

... зунай гурба һарын ... байһан 170 бу... ...рагуудаа бэлшээриин ... һайнаар адуулжа, ... 340 килограмм бол... Энэ хэрэгтэ мал адуу... Ефимович Гусинай ... ехэ.

А. НАГАСЛАЕВ.
... аймаг.

ТҮСЭБ ДҮҮРГЭГДЭЭ

Хэжэнгын аймагай «50 лет Октября» совхозой һаалишан Елизавета Далаевна Кузьмина һү һааха жэлэйнгээ уялга 112 процентдэ хүргэжэ шадаа. Түрүү һаалишан үнеэн бүриһөө 1700 килограмм һү абаха уялгатай һаа, найма һарын туршада 1899 килограмм һү һаажа, жэлэйнгээ түсэб үлүүлэн дүүргэбэ. Тиихэдэ августда үнеэн бүриһөө 245 килограмм гэхэ гү, али бүхы дээрээ 49 центнер һү һара соо һааһан болоно.

Совхозой һаалишадай дунда дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ оролсоһон Елизавета Далаевна ажал хүдэлмэридөө эрхим амжалта туйлажа, нэгэдэхи һуури эзэлһэн байна. Ногоо сагаагаар элбэг зунай сагые зүбөөр хэрэглэһэнэй, үнеэдэйнгээ хойноһоо оролдосотой һайнаар харууһалһанай ашаар дүй дүршэлтэй һаалишан имагтал амжалта туйлаа бшуу.

Елизавета Кузьмина совхозой дирекциин, парткомой, рабочкомой мүнгэн шанда нэгэнтэ бэшэ хүртэһэн байха.

Р. ЦЫМПИЛОВ.

ҮГ ЗОРИЛГОМНАЙ НЭГЭ, ХАНИ БАРИСААМНАЙ БАТА

Совет-югославиин хамтын мэдүүлгэдэ гар табигдаа

БЕЛГРАД. (ТАСС-ай тусхай корр.). КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежнев, СФРЮ-гэй Президент, СКЮ-гэй Түрүүлэгшэ нүхэр И. Броз Тито сентябриин 25-да СФРЮ-гэй Президентын хүдэлмэрилдэг газар — Сагаан ордон соо баяр ёһололой оршон байдалда совет-югославиин хамтын мэдүүлгэдэ гар табиба.

Хэлсээнүүдтэ хабаадаһан совет, югослав тушаалтад, СКЮ-гэй Президиумэй гүйсэдхэхы бюрогой гэшүүд, Югославиин бусад партийна, гүрэнэй болон ниитын ажал ябуулагшад мэдүүлгэдэ гар табилгын үедэ байлсаа.

НҮХЭР Л. И. БРЕЖНЕВ БЕЛГРАДҺАА МОРДОБО

БЕЛГРАД. (ТАСС-ай тусхай корр.). СФРЮ-гэй Президент, СКЮ-гэй Түрүүлэгшэ нүхэр И. Броз Титын уряалаар, хани ёһоор Югослави айлшалжа ошоһон КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежнев сентябриин 25-да Югославиһаа мордоо.

Тэрээнтэй хамта КПСС-эй ЦК-гай секретарь К. Ф. Катушев, КПСС-эй ЦК-гай гэшүүн, КПСС-эй ЦК-гай таһагые даагша К. В. Русаков, КПСС-эй ЦК-гай гэшүүн, СССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министрэй орлогшо Н. Н. Родионов гэгшэд мордолсобо.

Нүхэр Л. И. Брежневэй аэродром ошохо замдань Белградай хүн зон халуунаар амаршалаа.

СССР-эй, СФРЮ-гэй гүрэнэй тугуудаар шэмэглэгдэһэн «Белград» гэжэ аэродром дээрэ Л. И. Брежневые СФРЮ-гэй Президент, СКЮ-гэй Түрүүлэгшэ Иосип Броз Тито, СКЮ-гэй Президиумэй гүйсэдхэхы бюрогой гэшүүд Э. Кардель, М. Тодорович, К. Црвенковский, Н. Диздаревич, С. Доланц, К. Глигоров, Союзна гүйсэдхэхы Вечын Түрүүлэгшэ Д. Биедич, СФРЮ-гэй Президиумэй гэшүүн, СКЮ-гэй Конференциин саг үргэлжын хуралдаанай гэшүүн В. Мичунович, гадаадын хэрэгүүдэй талаар союзна секретарь М. Тепавац, СКЮ-гэй Президиумэй гэшүүд, Союзна гүйсэдхэхы Вечын гэшүүд, Югославиин партийна, гүрэнэй ба ниитын ажал ябуулагшад үдэшэбэд.

СССР-һээ СФРЮ-дэ байдаг элшэн сайд В. И. Степаков, Совет посольствын хүдэлмэрилэгшэд үдэшэгшэдэй дунда бии байба.

Аэродром дээрэ хүндэлэлэй харуул жагсаагдаа, СССР-эй болон СФРЮ-гэй гүрэнэй гимнүүд гүйсэдхэгдөө.

Нүхэд Л. И. Брежнев, И. Броз Тито микрофоной дэргэдэ ерэжэ үгэнүүдые хэлэбэ.

И. Броз Титын удаа Л. И. Брежнев үгэ хэлэхэдээ, иигэжэ мэдүүлээ:

Хүндэтэ нүхэр Тито!

Хүндэтэ югослав ханинар!

Манай айлшалалга дүүрэнтэжэ байна. Шухала хөөрэлдөөнүүд болојо, амжалтатайгаар үнгэрөө гэжэ нүхэр Титын хэлэһые бүрин зүбшөөнэб. Бидэнэр һайн, аша туһатай хүдэлмэри бүтээбэбди. Олон шухала асуудалнууд зүбшэн хэлсэгдээ. Манай партинууд болон оронуудай хоорондын хани барисаае, харилсаа холбооe саашадань бэхижүүлхэ арга замууд хараалагдаа. Хөөрэлдөөнэй оршон байдал хододоо хани ёһоной, бүтэмжэтэй зохид байгаа.

Бидэнэй һаяхан гар табиһан, дүн гаргаһан хамтын документ дотор совет-югослав харилсаанай бата бэхи үндэһэ һуури болгошо гол ёһонууд дахинаа лаблагдаа. Гэхэтэй хамта, бүхы һалбаринуудта хабаатай совет-югослав харилсаа холбооe улам һайжаруулха бодото арга боломжонууд тэрээн дотор тодорхойлогдоо.

Белградһаа мордоходоо, бидэндэ үзүүлэгдэһэн хүндэмүүшэ угтамжа тухай, нүхэр Титотэй, бусад югослав хүтэлбэрилэгшэдтэй, танай ороной ажалшадтай хэгдэһэн уулзалганууд ба хөөрэлдөөнүүд тухай халуун дурасхаалтай бусахамнай. Югославида үнгэргэгдэһэн хэдэн үдэрнүүд хадаа һүүлэй табан жэлэй туршаа соо бүри үзэсхэлэн һайхан болојо ургаһан байрын шэнэ районуудаар, замуудаар шэмэглэгдэһэн танай ниислэл Белград хотые дахинаа хараха арга боломжо бидэндэ олгоо.

Халуун угтамжын ба хүндэлэлэй түлөө, хани ёһоной мэдэрэлтэй байһанайтнай түлөө Танда, бүхы нүхэдтэ үшөө дахин баясхалан хүргэхые нүхэр Тито, зүбшөөгыт. Амгалан байдалай, социализмын түлөө тэмсэлдээ шэнэ амжалтануудые туйлахыень Югославиин арадуудта, танда өөртэтнай хүсэхыемни зүбшөөгыт.

Дахинаа уулзатараа баяртай!

Нүхэд И. Броз Титын, Л. И. Брежневэй хэлэһэн үгэнүүд ехэ анхаралтайгаар шагнагдаһан, альга ташалгануудаар угтагдаһан байна.

Нүхэр Л. И. Брежнев Будапешт ошобо

БУДАПЕШТ. (ТАСС-ай тусхай корр.). Советскэ Союзай Коммунис партиин Центральна Комитедэй Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежнев Венгриин Социалис хүдэлмэришэнэй партиин Центральна Комитедэй уряалаар түр зуура, хани ёһоор айлшалхын тула сентябриин 25-да Венгриин Арадай Республикын ниислэл хотодо ерээ.

Тэрээнтэй хамта КПСС-эй ЦК-гай секретарь К. Ф. Катушев, КПСС-эй ЦК-гай гэшүүн, КПСС-эй ЦК-гай таһагые даагша К. В. Русаков, КПСС-эй ЦК-гай гэшүүн, СССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министрэй орлогшо Н. Н. Родионов болон бусад тушаалтад ерэлсэбэ.

Аэродром дээрэ нүхэр Л. И. Брежневые ВСРП-гэй Центральна Комитедэй Нэгэдэхи секретарь Я. Кадар, ВСРП-гэй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүд ба секретарьнар Б. Биску, З. Комочин, ВСРП-гэй ЦК-гай гэшүүн, ВНР-эй дотоодын хэрэгүүдэй министр А. Бенкеи, ВНР-эй зам харилсаанай ба хэлхеэ холбооной министр Д. Чанади, ВСРП-гэй ЦК-гай гэшүүн, ВНР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министрэй нэгэдэхи орлогшо Ф. Пуйя болон бусад венгр нүхэд угтаа.

СССР-һээ ВНР-тэ байдаг элшэн сайд В. Я. Павлов угтагшадай дунда бии байба.

Нүхэд Л. И. Брежнев, Я. Кадар Бүхэдэлхэйн агнууриин выставкэ хараба

БУДАПЕШТ. (ТАСС-ай тусхай корр. Н. Колесов). «Хүн ба байгаали» гэһэн Бүхэдэлхэйн агнууриин выставкэ байгаалиин баялигуудта гамтайгаар хандадаг байхаар хүмүүжүүлхэ зорилготой юм, ехэтэ һонирхогдон харагдана. Һарын туршаа соо эндэ нэгэ миллион табан зуу мянга гаран хүн ерэжэ хараһан байна.

Сентябриин 27-до энэ Бүхэдэлхэйн агнууриин выставкые КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежнев, ВСРП-гэй ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь нүхэр Янош Кадар ерэжэ хараа. Будапештдэ болоһон хөөрэлдөөнүүдтэ хабаадагша совет ба венгр нүхэд тэдээнтэй хамта харалсаба.

Хүндэтэ айлшад выставкын Гол павильондо орожо хараа.

Нүхэд Л. И. Брежнев, Я. Кадар Совет павильондо, мүн Болгариин, Франциин, Югославиин, Египедэй Араб Республикын павильонуудта орожо хараһан, Венгриин агнууриин трофейнүүдэй ба буунуудай павильоной экспозицитай танилсаһан байна.

Энэ воскресениин үдэр Бүхэдэлхэйн агнууриин выставкэдэ ерэһэн хүндэтэ айлшадаа амаршалба.

СОВЕТ-ЮГОСЛАВИИН МЭДҮҮЛГЭ

Социализм болон коммунизм байгуулха хэрэгые хурдадхахын, амгалан байдал, уласхоорондын аюулгүйе хангахын, тэрэшэлэн бүхы арадуудай эрхэ сүлөө, бэеэ даанхай байдалай, ниитын хүгжэлтын болон социализмын илалтын түлөө тэмсэл шангадхахын зорилгоор совет-югославиин харилсаа саашадань хүгжөөхэ Советскэ Союзай Коммунис парти болон Югославиин коммунистнуудай Союзай хоорондо, Совет Социалис Республикануудай Союзай болон Югославиин Социалис Федеративна Республикын хоорондохи харилсаа холбооe гүнзэгырүүлхэ һайн үндэһэн нүхэсэл бии гэжэ 1971 оной сентябриин 22-һоо 25 хүрэтэр үргэлжэлһэн дэлгэрэнгыгээр һаналаа андалдалгын үедэ Советскэ Союзай Коммунис партиин Центральна Комитедэй Генеральна секретарь Л. И. Брежнев, Югославиин Социалис Федеративна Республикын Президент, Югославиин коммунистнуудай Союзай түрүүлэгшэ Иосип Броз Тито гэгшэд тэмдэглэбэ.

I.

СССР болон СФРЮ хоёрой хани харилсаан хадаа тэдэнэй түүхэтэ хуби заянуудай ойро дүтэдэ, социальна байгуулалтынь үндэһэнэй нэгэн ушарта, олохон уласхоорондын асуудалнуудта адли хараа бодолтойгоор хандадагта, социалис интернационализмын гол ёһонуудта түшэглэдэгтэ, эб найрамдалай, бэеэ даанхай болон адли тэгшэ уласхоорондын харилсаанай түлөө, империализмда эсэргүү хэдэг хамтынь тэмсэлдэ үндэһэлэнхэй.

Эдэ бүгэдэ манай арадууд, партинууд болон гүрэнүүдэй аша үрэтэйгөөр хани ёһоор харилсахын, хоёр талын хамаатай ямаршье орёо асуудалнуудые бүримүһэн шиидхэхын таатай зохид эрхэ нүхэсэл болоно.

Социалис общество байгуулхын түлөө өөһэдынгөө арадуудые болон хүдэлмэришэн ангиие толгойлжо байгаа коммунис болон хүдэлмэришэдэй партинуудай политикын үндэһэниинь хадаа мүнөөшье, ерээдүйдэшье имагтал Маркс-Энгельс-Ленинэй һургаал байха ёһотой гэһэн һанамжые КПСС болон СКЮ хүтэлбэри болгоно. Тиихэдээ энэ һургаал орон бүхэнэй онсо шэнжэдэ тааруулагдан саашаа хүгжөөгдэхэ ёһотой. Зарим оронуудай хүгжэлтын дүй дүршэл, онсо янзануудһаа дулдыдаһан социализм байгуулгын онол арганууд имагтал тэдэл ороной арад зоной, хүдэлмэришэн ангиин хэрэг мүн, тиимэһээ бэе бэеэ зүришэхэ ёһогүй.

Совет-югославиин али бүхы харилсаанай хүгжэлтэ 1955 оной Белградска декларациин, 1956 оной Московско мэдүүлгэ болон декларациин, 1965 оной совет-югослав хамтын мэдүүлгын гурим ёһонуудта үндэһэлэнхэй.

Өөһэдынгөө оронуудта социалис болон коммунис байгуулалтануудые хүтэлбэрилжэ байһан партинууд болохо КПСС СКЮ хоёрой хоорондохи нүхэр ёһоной харилсаа холбооe саашадань хүгжөөхэ шухала гэжэ хэлсээндэ хабаадаһан таланууд тоолохо зуураа, хоёр партинуудай, хоёр бэеэ даанхай гүрэнүүдэй хоорондохи хани харилсаанай гол шэнжэ болохо бэе бэедээ найдаха ябадалые бэхижүүлхэ шухала гэжэ һанамжалаа.

Хоёр талын хани харилсаанай, гадаадын политикын асуудалаар КПСС болон СКЮ-гэй, СССР болон СФРЮ-гэй хоорондо саг үргэлжэ уулзалгануудые эмхидхэхэ, элдэб хэмжээндэ һаналаа андалдаха, консультаци хэхэ хэрэгые али болохоор дэмжэхэ гэжэ хэлсээндэ хабаадагшад ойлголсоо. Энэ бүгэдэ бэе бэеэ ойлголсолгодомнай, харилсаа холбоондомнай ехэ аша туһатай байха гэжэ этигэжэ байһанаа хоёр талаһаа элирхэйлээ.

Партинууд хоорондын холбооной алишье талада аша туһатай байдагынь хараадаа абажа, партийна делегацинуудай андалдаае үргэдхэхэ, партийна болон научна эмхинүүдэй харилсаа холбооe дэмжэхэ, тэрэшэлэн нютагай партийна организацинуудай хоорондохи холбоо барисаае хүгжөөхэ шухала гэжэ КПСС болон СКЮ тоолоно. Политическэ, экономическа талаар, мүн эрдэм наука, техникэ болон культурын асуудалаар СССР болон СФРЮ хоёрой хоорондохи харилсаа холбооной али бүхы хүгжэлтые КПСС болон СКЮ дэмжэжэ байха.

СССР болон СФРЮ хоёрой хоорондын, тэрэшэлэн олон талын үндэһэн дээрэ, тэрэ тоодо СФРЮ болон Харилсан Туһалалсалгын Совет хоёрой хоорондо баталагдаһан договорой ёһоор харилсаа холбооной байгуулагдаһан ушарые хараадаа абан, экономическа болон научна-техническэ харилсаа холбооe саашадань үргэдхэхэ, гүнзэгырүүлхэ ехэнүүд арга боломжонуудай бии байһанда хоёр талынхид һэжэг түрэнэгүй. Худалдаа наймаае, хоёр талада аша туһатай хамжалгые, үйлэдбэриие мэргэжүүлэлгые үргэдхэлгэ совет-югослав экономическа саашанхи харилсаанай гол шэглэл болохо байна. Мүнөө үеын научно-техническэ дэбжэлтын шиидхэхы һалбаринуудта проектнэ болон шэнжэлгын хүдэлмэринүүдые хамжан хэлгые, мэргэжүүлгые үргэдхэхэ. Энэ талаар СССР болон СФРЮ хоёрой хоорондо баталагдаһан хэлсээе делегацинууд һайшаажа байһанаа мэдүүлнэ. СССР болон СФРЮ хоёрой хоорондын экономическа харилсаа холбооe саашадаа улам түргэн хүгжөөхэ шухала гэжэ хоёр партинууд тоолоно.

Экономическа харилсаае хоёр талада аша үрэ ехэтэйгээр, түргэн хүгжөөхын зорилгоор экономическа болон научно-техническэ харилсаа холбооной талаар правительствануудай хоорондын комитет, хоёр оронуудай ажахын органууд болон эмхинүүд али бүхы арга боломжонуудаа хаража үзөөд, таатай хэмжээнүүдые абаха ёһотой.

Хэблэлэй, радио болон телевидениин, соёл культура болон искусствын талаар холбоогоо хоёр талын эрмэлзэлдэ үндэһэлэн, саашадань хүгжөөлгэ шухала удхашанартай гэжэ КПСС болон СКЮ тэмдэглэнэ. Үргэн арад зондо мэдээсэл хүргэхэ ехэ арга боломжотой эдэ органууд СССР болон СФРЮ-гэй арадуудай бэе бэеэ хүндэлжэ, хани нүхэсэлөө саашадань бэхижүүлгэдэ бүхы хэшээл оролдолгоёо зорюулха ёһотой. Социалис болон коммунис байгуулалтадаа хоёр ороной туйлаһан амжалтануудые зүбөөр, һайн тээшэнь харуулалга энэ оролдолготой сэхэ холбоотой бшуу.

СССР болон СФРЮ-гэй ажалшадай бэе бэетээ сэхэ харилсалгые үргэдхэлгэдэ, профсоюзна, залуушуулай, эхэнэрнүүдэй, туристическа, спортивна болон бусад олониитын эмхинүүдэй харилсаанай хүгжэлгэдэ хоёр тала онсо анхарал хандуулна. Юуб гэхэдэ, имэ хэмжээ ябуулганууд хоёр ороной арадуудай бэе бэеэ ойлголсолгодо, бэе бэетээ танилсалгада ехэ нүлөө үзүүлхэ байна.

II.

Үшөөл орёо, зүришөө ехэтэй мүнөө үеын уласхоорондын эрхэ байдалай гол шэнжэ хадаа эб найрамдалай, түрүү үзэл баримталагшадай болон социализмын хүсэнүүдэй ургалга мүн гэжэ КПСС болон СКЮ тоолоно. Тиибэшье һаань, хархис хүсэнүүд дэлхэйн бүмбэрсэг дээрэ болојо байгаа социальна удха шанартай хубилалтануудые удааруулха, арадуудай эрхэ сүлөө болон бэеэ даанхай байдалай түлөө тэмсэлые һуларуулха һэдэлгэнүүдээ орхиногүй.

Империализмын хүсэнүүд арадуудые ээрхэн зонхилхые, экономическа болон политическэ талаар тэдэниие мэдэлдэ абахые, колониализм болон неоколониализмые байлгажа, бүри хүсэтэй болгохые, бусад арадуудай дотоодын хэрэгтэ хамааралсахые эрмэлзэнэ. Тэдэнэр арадуудые мүлжэхэ капиталис гуримые байлгахые, ниитын хүгжэлтын ябасада һаад хэхые хүсэнэ. Имэ политика болбол уласхоорондын түгшүүрилтэ байдалай, нютаг нютагуудта дай һужэрөөлгын, бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдалай тогтууригүй байлгын саг үргэлжын шалтагаан болојо үгэнэ.

Оршон дэлхэйн имэ эрхэ байдалда социализм ба коммунизм байгуулхые хүсэдэг бүхы оронуудай эрилтэ, империалис бүлэглэлнүүдэй ээрхэг түримхэй эрмэлзэлгэнүүдтэ эсэргүү, эб найрамдал ба уласхоорондын аюулгүй байдал хангахын түлөө, арадуудай эрхэ сүлөөгэй, бэеэ даанхай байдалай, социальна дэбжэлтын түлөө тэмсэлэй эрилтэнүүд адли болоно.

Эб найрамдалай аша туһада, арадуудай сүлөөтэйгөөр, бэеэ даанхайгаар хүгжэхын аша туһада национальна сүлөөрэлгын хүдэлөөнтэй, бүхы түрүү үзэл бодолтой хүсэнүүдтэй, коммунис болон хүдэлмэришэнэй партинуудай ажалаа харилсан ябуулха хэрэгые бүхы хэмжээгээр хүгжөөлгые КПСС ба СКЮ ехэ удха шанартай дээрэ тоолоно.

Бүлэглэлнүүдтэ хабаададаггүй оронуудай политикын империализмда эсэргүү шэглэлтэй бай...

(Түгэсхэлынь 3-дахи нюурта).

КОМСОМОЛОЙ АЖАБАЙДАЛ

ТООСООН БА ҺУНГАЛТА

Комсомолой организацинуудта тоосоото ба һунгалтын суглаануудые үнгэргэхэ тухай ВЛКСМ-эй ЦК-гай шиидхэбэриин ёһоор манай республикын комсомолой эхин организацинуудай тоосоото һунгалтын суглаанууд ноябрь-декабрь һаранuудта үнгэргэгдэхөөр хараалагдана. Аймагуудай, Улаан-Үдын городой комсомолой конференци 1972 оной январь-февраль һаранuудта зарлагдажа, областной конференци 1972 оной март һарада болохо юм. Энэ хугасаа соо аймагуудай, Улаан-Үдэ городой болон областной комитедүүдэй, мүн шалгалтын комиссинуудай тоосоон ба һунгалта үнгэргэгдэхэ, мүн «Комсомолой прожекторэй» штаб шэнээр һунгагдаха байна.

Харин мүнөө республика доторнай комсомольско бүлэгүүдэй, бригада, халаан, цехүүдэй, факультедүүдэй комсомольско организацинуудай тоосоото һунгалтын суглаанууд боложо байнхай. һүүлэй мэдээгээр комсомольско 542 бүлэгүүдтэ, цех болон факультедүүдэй 468 организацинуудта тоосоото һунгалтын суглаанууд үнгэргэгдэһэн байна. Гэхэтэй хамта эдэ суглаануудай олонхинь эмхитэй һайнаар үнгэргэгдэнэ гэжэ тэмдэглэмээр. Эдэ суглаанууд дээрэ залуушуулай ажалай ба ниитэ-политическэ эдэбхи үүсхэл яажа дээшэлүүлхэ тухай хөөрэлдөөнүүд гарана. Мүн ленинскэ шалгалта барилга тухай, Владимир Ильич Ленинэй захяае яажа гүйсэд шудалха тухайгаа эдиршүүл дэлгэрэнгыгээр зүбшэн хэлсэнэ бшуу.

Үнгэрэгшэ жэлдэ КПСС-эй XXIV съездэ зорюулан, «Бидэнэр Ленинэй ба партиин хэрэгтэ үнэн сэхэбди» гэһэн Бүхэсоюзна ленинскэ хэшээл эмхидхэлгые ВЛКСМ-эй ЦК-гай IV пленум һайшаажа, иимэ хэшээл жэл бүри үнгэргэжэ, дүнгүүдыень Ильичэй түрэһэн үдэрые угтуулан согсолжо байхые дурадхаһан байна. Тиимэһээ мүнөө комсомолой эхин организацинууд залуушуулай дунда ябуулдаг хүдэлмэриеэ бүри һонирхолтой болгон хубилгажа, ойлгууламжын хүдэлмэриин шэнэ онол аргануудые хэрэглэдэг болохо байна.

Байгша оной май һарада зарлагдаһан Бүхэсоюзна комсомолой суглаан дээрэ КПСС-эй XXIV съездын дүнгүүд зүбшэн хэлсэгдэжэ, съездын хараалһан асари ехэ түсэб болон зорилгонуудые дүүргэхэ талаар комсомолой организаци бүхэнэй дүүргэхэ тодорхой хэмжээнүүд хараалагдаа һэн. Энэ шухала шиидхэбэриин хэр зэргэ дүүргэгдэжэ байһан тухай мүнөө, тоосоото һунгалтын суглаанууд дээрэ шанга асуудал табигдана. Энэ талаар манай республикын комсомолой организацинууд горитойхон хүдэлмэри ябуулаа гэбэл алдуугүй. Шэнэ, юһэдэхи табан жэлэй түрүүшын хахад жэлэй дүнгүүдээр ажал, һуралсалдаа амжалта туйлаһанай, залуушуулай ниитэ-политическэ эдэбхи үүсхэлые эрид дээшэлүүлһэнэйнь түлөө хүдөөгэй комсомолой организацинуудай дундаһаа Улаан-Үдын аймагай комсомолой организацида, городой комсомолой организацинуудай дундаһаа Улаан-Үдэ городой Октябрьска районно комсомолой организацида ВЛКСМ-эй ЦК-гай дамжуулгын Улаан туг барюулагдаһан байна. Цехэй, отделениин, бүлэгэй комсомолой 53 организацинууд мүн лэ магтаалда, ажалайнгаа түлөө ВЛКСМ-эй ЦК-гай дамжуулгын вымпелнүүдээр шагнагдаа. Комсомолойнгоо хүтэлбэрилхы дээдэ органой энэ үндэр сэгнэлтэдэ харюу болгон манай залуушуул бүри эршэтэй габшагайгаар хүдэлхэ бэзэ гэжэ найдагдана.

Комсомолой тоосоото һунгалтын суглаанууд дээрэ комсомолой организацинууд Москва, Ленинград городуудай, Украинын комсомолшуудай «Табан жэлдэ — залуушуулай зориг эрмэлзэл, амжалтата ажал» гэһэн уряае Улаан-Үдын авиазаводой Олег Кудряшовой хүтэлбэрилдэг залуушуулай бригадын «Табан жэлые — гурба хахад жэл соо» гэһэн, мүн бэшэшье олон үнэтэ үүсхэлнүүдые хэр дэмжэнэб, энэ талаар юун хэгдэнэб гэжэ анхарха шухала. Мүн энэ суглаанууд дээрэ комсомолшууд урдаа табиһан социалис уялгануудаа яажа дүүргэдэг, яажа өөрынгөө үзэл болбосоролые, эрдэм, шадабарине дээшэлүүлдэг тухайгаа тоосохо байна. Юуб гэхэдэ, комсомолой организациин хүсэн, тэрэнэй шадабари комсомолец бүхэнэй эдэбхи үүсхэл, мэргэжэл шадабариһаа, тэрэнэй хэр нангинаар ВЛКСМ-эй Устав сахижа ябаһанһаа сэхэ дулдыдадаг шуу.

Тоосоото үе соо республикымнай комсомолой организациин туйлаһан амжалтанууд ехэ. Гэбэшье элдэб дутуу дунданууд үшөөл олон дайралдаһаар. Һаяхан, сентябриин гурбанда республикын комсомольско организациин хүдэлмэри тухай асуудал КПСС-эй обкомой бюро дээрэ хэлсэгдээ һэн. Тиихэдэ зарим комсомольско организацинуудта саг соогоо суглаанууд үнгэргэгдэнэгүй гэжэ элирээ. Энэ баримта хадаа зарим райкомуудай комсомолой эхин организацинуудай ажабайдалда гүйсэд һанаагаа үшөө табяагүй байһые гэршэлнэ ха юм.

Комсомолой эдэбхитэдые зүбөөр шэлэн ололгодо Зэдын, Прибайкалиин, Загарайн, Октябрьска райкомууд хүсэд анхаралаа табяагүй байһаар. Эндэхи цехүүдэй, факультет болон отделенинүүдэй комсомолой эхин организацинуудта секретарьнарынь саг үргэлжэ һэлгэгдэжэ байдаг. Комсомолой эдэбхитэдэй дунда залуу коммунистнууд оройдоо үгы шахуу.

Мүн эдэ үдэрнүүдтэ комсомолой эхин организацинуудай тоосоото һунгалтын суглаануудые үнгэргэлгэдэ зарим райкомууд хайша хэрэгээр хандаа. Жэшээнь, Баргажанай, Зэдын, Сэлэнгын, Түнхэнэй аймагуудта комсомолой тоосоото һунгалтын суглаануудые үнгэргэхэ график эдэһэн, шүүмжэлэл багатай, һонигүй суглаануудые ёһын тэдыдэ үнгэргэхэ ябадал үзэгдэһэн байна.

Комсомолой эхин организациин хүдэлмэри комсомолой комитедэй, бюрогой гэшүүдээр, секретарьнуудаар хэр хүтэлбэрилхы шадабаритай, журамтай зоной һунгагдаһанһаа мүн лэ дулдыдаха байна. Тиимэһээ комсомолой эдэбхитэдые шэлэн ололго, тэдэнние таарамжатайгаар хубаарилан табилга, һургалга гээшэ райкомуудай бэелүүлхэ гол зорилгонуудай нэгэн болодог. Энэ талаар манай комсомолой организацинуудта партиин райкомуудай туһаламжаар горитойхон хүдэлмэри хэгдээ. Мүнөө республикымнай комсомолой эхин организацинуудай секретарьнараар 20,3 процентнь дээдэ эрдэмтэй комсомолшууд һунгагданхай. Мүн комсомолой хүтэлбэрилэгшэдэй дунда коммунистнуудай тоо олошоржо байнхай. Жэшээнь, комсомолой эхин организациин секретарьнарай дунда коммунистнууд Ахын аймагта 40, Түнхэнэй аймагта 46, Хойто-Байгалай аймагта 38, Кабанскын аймагта 38,6 процент болоно.

Мүнөө зарлагдажа байгаа тоосоото һунгалтын суглаануудай үедэ комсомолой эдэбхитэдые зүбөөр шэлэн һунгаха талаар ехэхэн хүдэлмэри хэгдэхэ байна. Энээнние манай райкомууд зүбөөр ойлгожо, партийна организацинуудай туһаламжаар комсомолой эхин организацинуудые шадамар бэрхэ ударидагшадтай болгон бэхижүүлхэ бэзэ гэжэ найдагдана. Тиимэ арга боломжо гүйсэд бии. Манай залуушуулай дунда эрдэмтэй, дүршэл мэргэжэлтэй зонние эмхидхэн хүтэлбэрилхэ бэлиг шадабаритайшье комсомолшууд, залуу коммунистнууд олон ха юм.

А. ЖЕРБАКОВ,
ВЛКСМ-эй обкомой комсомолой органуудай таһагые даагша.

БУЛТАНАЙ АНХАРХА ХЭ[...]

ҮРЭҺЭЕЭ ЭРТЭЭНҺЭЭ БЭЛ[...]

Энэ жэлдэ республикын олонхи аймагуудта ороохо таряанай ургаса һайн. Ажахынуудай механизаторнууд болон тарягшад ороохоёо гээлтэ хоролтодо оруулангүй, һайн шанартайгаар, түргэн болзорто хуряажа абаха гэжэ оролдожо байна.

Мүнөө үедэ таряан түлэг дундаа хуряагдажа байна. Республикын ажахынууд энэ жэлдэ 40 мянган тонноһоо бага бэшэ таряа үрэһэндэ үлөөхэ ёһотой юм. Колхоз, совхоз бүхэн хараалһан энэ түсэбһөө гадуур өөрын хүрэнгын нөөсэтэй байха болоно.

РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй тогтоолой ёһоор манай республика жэл бүри 6 мянган тонно үрэһэ түсэбһөө гадуур хаажа, ажахынууд хоорондын үрэһэнэй фондтой болохо юм. Харин 1975 ондо энэ тоо 30 мянган тонно хүрэтэр дээшэлхэ байна. Мүнөө жэлдэ колхоз, совхозууд урда жэлэй түсэб дүүргэжэ шадаагүй дээрэһээ түс фондодо 10,5 мянган тонно хүрэнгын ороохо хадагалха юм.

Шанар һайнтай хүрэнгын ороохо бэлдэбэл, ерэхэ жэлдэ үндэр баян ургаса хуряажа абаха боломжотой гэжэ хэншье энээнние һайн мэдэнэ. Колхоз, совхоз бүхэн хүрэнгынгөө ороохо сэбэрлэхэ, хиидхэхэ хүдэлмэриие ноябриин нэгэн болотор дүүргэхэ ёһотой. Сэбэрлэгдэһэн ороохонойнгоо шанарые гүрэнэй инспекцидэ шалгуулһанай удаа амбаар, складуудта хадагалха уяартай.

Урдань ажахынуудта үрэһэн хабарай тарилга болотор сэбэрлэгдэдэг баримтанууд али олон үзэгдэгшэ һэн. Харин мүнөө ажахын тоогууд ороохо сэбэрлэхэ, хатааха бүтээсэ ехэтэй машинануудаар түгэс хангагданхай. Тоогуудта ороохо таряа тэрэ доронь һайнаар сэбэрлэхэ, бии байгаа машинануудые хоёр халаанда хүдэлгэхэ тон шухала. Таряанай бүхы үрэһөөе 20 үдэрэй туршада сэбэрлэжэ дүүргэхэ хүсэн манда бии. Часай туршада 10—20 тонно хүрэнгын ороохо сэбэрлэжэ, бэлэн болгодог машинанууд 94 ажахыда тодхогдонхой. «ОС-4,5» машина нэгэ час соо 4,5 тонно ороохо сэбэрлэхэ хүсэтэй. Тоогуудта бии байгаа оньһон түхеэрэлгэнүүдые һаадгүйгөөр хэрэглэхын тула дүй дүршэл ехэтэй машинистнүүдые тэндэ табиха байна.

Россин Федерациин ехэнхи область болон хизаарнууд 1-дэхи, 2-дохи классай үрэһэ таридаг гуримтай. Энэ хэрэгые ажахын хүтэлбэрилэгшэд, агрономууд хараадаа абажа, бодото дээрэнь тэрэнние бэелүүлхэ уялгатай.

Нэгэдэхи, хоёрдохи классай хүрэнгын ороохо саг болзортонь һайн шанартайгаар бэлдэһэн хүдэлмэришэдтэ нэмэлтэ түлбэри үгүүлхэ тухай КПСС-эй Буряадай обкомой, Министрнүүдэй Соведэй тусхай тогтоол бии. Мухар-Шэбэрэй, Кабанскын аймагуудта хойто жэлдэ таригдаха үрэһөө эртээнһээ тарилгын шанарта хүргэдэг заншалтай. Мүн эндэ ажалшадай дунда социалис мүрысөөн үргэнөөр дэлгэржэ, түрүүшүүлдэ нэмэлтэ түлбэри үгтэдэг.

Үрэһөө сэбэрлэмсээрээ ондоо таряантай холигдохогүй складта хадагалха шухала. Тиимэһээ ямар үрэһөө хаана, хайшан гэжэ хадагалхаяа складые даагша бүхэн уридшалан мэдэхэ, түсэблэхэ уялгатай.

Үрэһэ сэбэрлэхэдэ гараһан һүүл тэрэ дороо ондоо тээшэ абаашагдаха эрилтэтэй.

Үлүү ехэ шиигтэйгээр хадагалагдаһан үрэһэнэй таряан халажа, буритахаяа һанадаг, хүйтэндэ муудадаг байха юм. Илангаяа иимэ таряанай ургаха хүсэниинь һулардаг. Тэрэнние усадхахын тула таряагаа саг болзортонь хатааха шухала. Республика дотор ороохо хатааха 100 гаран элдэб янзын түхеэрэлгэнүүд, машинанууд тодхогдонхой.

Таряа хатааха хүдэлмэри Кабанскын аймагай ажахынуудта урагшатай һайнаар ябуулагдана. Мүнөө жэлдэ «Шергинский» совхоздо 2000 центнер таряанай, мянга шахуу центнер горохой үрэһэн хатаагдаад байна. Мүн энэ хэрэг Ойморой совхоздо эмхитэй һайнаар табигданхай.

Республикын бэшэ аймагуудай ажахынуудта тодхогдоһон ороохо хатааха оньһон түхеэрэлгэнүүд мүртэй һайнаар хүд[...] һайнаар хатаагдаһан ү[...] нойто багатай, ургаха [...] һайн байдаг гэжэ таря[...] мэдэдэг.

18—20 процент шииг[...] һэнэй таряае хатааха онь[...] хеэрэлгээр нэгэ дахин [...] зохихо. Зүгөөр 26 проце[...] тэрээнһээ дээшэ шииг[...] хатаахалда хоёр, гурба уд[...] гаха байна.

Ороохо таряанай ургас[...] дээшэлүүлгэдэ шэнэ бая[...] үгэдэг сортнуудые хэрэгл[...] үүргэтэй. Мүнөө үедэ аж[...] дай үрэһэнэй полинуудта [...] та (апробаци) хэгдэжэ [...] Энээнэй гол зорилго [...] шалгагдаһан таряае үрэһ[...] рэглэжэ болохо гү, али [...] гэжэ шиидхэгдэхэ гээшэ[...]

Загарайн, Яруунын, [...] болон бусад зарим айм[...] иимэ шалгалта хэдэн жэ[...] шада хэгдэнгүй үнгэржэ, [...] лэ нютагай эрхэ байда[...] зохихогүй таряан үлөөгд[...] Тиимэһээ бүхы агроно[...] һайдэ хуряагдаха таряа[...] ёһоор шалган хараха, а[...] наринаар хэхэ уялгатай.

В. ТАРАСО[...]
Гүрэнэй үрэ[...] инспекциин начал[...]
М. БРЯНСК[...]
үрэһэнэй талаар ахал[...] агро[...]

ПАРТИЙНА ЭДЭБХИТЭДЭЙ СУГЛ[...]

«Социалис мүрысөө саашадань улам һайнаар эмхидхэхэ тухай» КПСС-эй ЦК-гай тогтоол зүбшэн хэлсэлгэдэ Зэдын аймагай партийна эдэбхитэдэй ээлжээтэ суглаан зорюулагдаһан байба. КПСС-эй райкомой нэгэдэхи секретарь А. И. Потепалов энэ асуудалаар элидхэл хээ. Пленум дээрэ Доржо Банзаровай нэрэмжэтэ колхозой парткомой секретарь Н. Б. Бужинаев, Борьёогой совхозой парткомой секретарь Ж. [...] ВЛКСМ-эй райком[...] секретарь А. И. Тумур[...] начальник Н. Т. [...] бусад үгэ хэлээ.

Аймаг дотороо социа[...] сөө һайжаруулхаар хар[...] гэрэнгы тогтоол сугла[...] дагшад баталан абаа.

В. ГА[...]
манай штатна[...]

АГУУ ОКТЯБРИИН ХУБИСХАЛАЙ ХҮНДЭЛЭЛДЭ

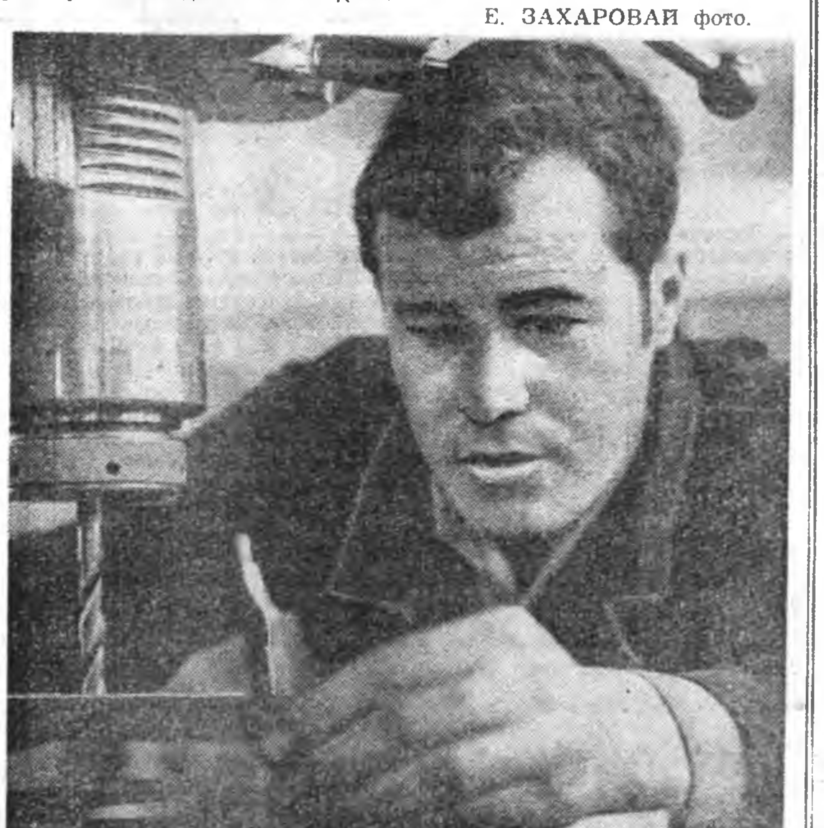
ҮДЭР ХОНОГУУД үнгэрэн ошожол байна. Агууехэ Октябриин 54-дэхи ойн баярай үдэр газаа орожо ерэнхэй. Энэ түүхэтэ һайндэрые бүхы совет арад ажалай бэлэгүүдээр угтадаг заншалтай. Тиимэһээ мүнөө хаа хаанагүй социалис мүрысөөн үргэнөөр дэлгэрнэ. Республикымнай промышленностиин хүдэлмэришэд һайн шанартай продукци ехээр бүтээн гаргахын тула оролдолго гаргана. Ленинэй ордено ЛВРЗ-гэй коллектив энэ үдэрые мүн лэ ажалай амжалтануудаар угтахые шиидэнхэй.

Тус заводой инструментальна цехэй коллектив хододоо һайн шанартай продукци бүтээн гаргадагаараа мэдээжэ болонхой. Эндэ дүй дүршэлтэй хүдэлмэришэд олон. Коммунис ажалай ударнигай нэрэ зэргэдэ хүртэһэн А. К. Ильин, И. Ф. Федоров гэгшэд бүхы продукцияа эрхим шанартайгаар бүтээнэ.

Токарь Валерий Сульженко халаанайнгаа даабари 25—30 процентээр үлүүлэн дүүргэдэг юм. Социалис Ажалай Герой, СССР-эй Верховно Соведэй депутат Б. З. Поздеевтэй хүдэлжэ, дүй дүршэлыень халан абаһан. Тиимэһээ һайн шанартай продукци бүтээн гаргана.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: инструментальна цехэй хүдэлмэришэд А. К. Ильин, И. Ф. Федоров гэгшэд зүбшэн хэлсэжэ байна. Токарь Валерий Сульженко деталь тошылдоно.

Е. ЗАХАРОВАЙ фото.

Һонирхолтой семинар

Аймагай колхоз бол[...] зуудай, промышленна [...] ти болон эмхи зургаануу[...] комуудай, партийна эхи[...] зацинуудай секретарьнар[...] нар КПСС-эй Яруунын [...] «Победа» колхоздо үнг[...]

Энэ семинарта КПСС-эй [...] комой хүдэлмэрилэгш[...] сэдкомой культурын, [...] гээрэлэй таһагуудай, [...] медицинын эмхи зур[...] хүтэлбэрилэгшэд, СССР-[...] нуудай академиин Сибир[...] делениин Буряадай [...] ниитын институдай соц[...] мүн соёл сурталай бүхы [...] мэрилэгшэд хабаадалсаа.

Семинарай гол зорилг[...] бэл, ажалшадые коммун[...] хүмүүжүүлхэ талаар оло[...] дүршэлөө андалдаха, [...] лис мүрысөө саашадаа [...] наар эмхидхэхэ тухай» [...] Центральна Комитедэй то[...] бодото дээрэнь бэелүүлх[...] ябуулганууд тухай зүбшэ[...] болоһон байна.

Семинарай эхилхын урд[...] нэ тэрээндэ хабаадагша[...] зой үйлэдбэриин түрүү[...] нэрэ хүндэдэ, «Ажалай [...] туг» үргэлгэдэ зорюулага[...] тингдэ байлсаа.

Семинар дээрэ КПСС-эй [...] мой секретарь Р. Г. Рад[...] сурталай хүдэлмэрилэгш[...] публиканска семинарай [...] тухай хөөрэжэ үгэбэ. [...] гуудай дунда социалис [...] эмхидхэхэ, ниитэ-поли[...] дэлмэри ябуулдаг дүй дү[...] хайгаа «Победа» колхоз[...] бюрогой секретарь Г. Д. [...] пов дэлгэрэнгыгээр тогто[...]

Вик. НИМ[...]

Бороодо һаатаашье һаа...

Август һарын гарашоод байхада, манай Хуртага нютагайхид сомоһон, һурилһэн үбһэгүй һуугаа гэжэ байгаагүй юм. Мүнөө жэл тиигдээ. Ушар шалтагааниинь— һая наашада үзэгдөө, дуулдаагүй хура бороо.

Сошордомоор байдалай тохёолдобошье, манай колхознигууд август һара соо шармайн оролдожо, урда урданайхиһаа үлүү ехэ, хараалһан түсэбтэ үбһэ тэжээлээ хуряажа абаа. Тэжээл бэлэдхэл үшөөл үргэлжэлһөөр. Энэ хүдэлмэриие сентябрь һарын хахадлатар үргэлжэлүүлжэ, ниитынгээ малда бардам хүрэхэ үбһэ тэжээл бэлэдхэхэ зорилготойбди. Шэнэ табан жэлэй түсэбөөр хадаа манай отделени байгша ондо 8486 центнер үбһэ бэлэдхэхэ түсэбтэй байһан юм. Мүнөө 7000-гаад центнер бэлэдхэгдээд байна. Үшөө 500—700 центнер нэмэжэ бэлэдхэгдэхэ зэргэтэй. Түсэбөөр хараалагдаагүй 400-гаад тонно сенаж дараһанаа тоолосохо болоо һаа, сабшалангууд дээрэһээ абаха тэжээлээ абаал гээшэбди. Урдань, таарамжатай жэлнүүдтэшье 5—6 мянган центнер лэ үбһэн абтадаг байһан юм.

Август һарада наратай байжа, хуряагдаһан үбһэ тэжээлэй шанар хэзээ хэзээнэйхиһээ һайн. Тэрээнһээ гадна нёдондо 1500-гаад тонно силос дараһан байгаа һаа, мүнөө жэл 2500-гаад тоннодо хүргэгдэжэ байна.

Эдэ бүхы амжалта хадаа манай колхознигуудай оролдосо хэшээлэй, оншотой шударгы ажалаар туйлагдаа гэжэ хэлэхэ хэрэгтэй. Тохёолдоһон бэрхэшээлнүүдые хүн бүхэн ойлгожо, сабшажа боломоор бүхы газарнуудай үбһэ ногоон суглуулагдаһан байна. Үшөөшье суглуулагдажа байһаар. Хура бороо элбэгтэй жэл хада ууланuудай боори, дэбсэг газарнууд, урдань хаягдадаг байһан хуурай добуун газарнууд сабшагдаа. Уһанда угаагдаһан, үбһэ ногоонойнь хэбтэшэһэн, уһа намаг болошоһон газарнуудшье ехэнхидээ сабшагдажа, 50-яад лэ гектарынь хаягдаһан байна.

Үбһэ хуряалгын звенонуудай дунда дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ түрүү хонишон Владимир Дондоковой даадаг звеногойхид эрхимлэжэ ябаба. Энэ звеногойхид 480 центнер үбһэ хуряаха түсэбтэй байһан аад, 600 гаран центнер эрхим шанартай тэжээл бэлэдхээ. Мүн Ц-Д. Галданов, Д-Н. Норбоев гэгшэдэй даажа байһан звенонууд эрхимээр ажаллажа гараба.

Мүнөө манай отделенидэ үбһэ хуряалга, силос даралга, таряа хуряалга зэргэшэжэ, намарай халуун хүдэлмэри ябажа байнхай. Ороохо таряанайнгаа баян ургасые саг болзор соонь хуряажа абахатаяа хамта сентябрь һарын хахадлатар, ногоонной хагдартар үшөөл нэмэжэ малдаа үбһэ тэжээл бэлэдхэхэбди.

Байгша ондо ороохо таряанай, мүн малай шэмэтэ тэжээл болохо куузикугай ургаса һайн. Энээн дээрэһээ харахада, ниитынгээ малда бүдүүншье, шэмэтэшье тэжээл хүсэд хүрэхөөр бэлэдхэгдэхэ, талха таряаншье байха.

Үбһэ тэжээл хуряалга, ерэхэ үбэлжэлгэдэ бэлэдхэл тухай хөөрэхэ зуураа, хүхэ ногооной сагта малайнгаа хэр зэргээр таргалжа, хүшэлжэ байһан тухай дурдалтай. Юундэб гэхэдэ, мал зун, намарай сагта һайса таргалжа, гадар, дотор өөхэ суглуулжа абабал, баһал үбэл эдихэ тэжээлэйнгээ зарим хубиие бэедээ шэнгээжэ абаһан жэшээтэй бшуу. Малай таргаласа тухай хөөрэхэ болоо һаа, үнгэрэгшэ зундаа һэрюун, һоно боргооһо хомортой байжа, мүн бэлшээриин ногоон һайнаар ургажа, малнай, илангаяа эбэртэ бодо малнай, адуун һүрэгүүднай һайса таргалаа. Зорилго юуб гэхэдэ, малайнгаа зунай тарганиие намарай һаранuудта улам шангадхажа, бүри үлүүгээр өөхэлүүлжэ, гадарлуулжа, үбэлжэлгэдөө ороходо зэргэтэйбди. Һаядаа сабшалан, полинуудта табигдажа, малай эгээл һайнаар таргалха саг ерэхэнь.

Хүшэр байдалай тохёолдоод байхада, правлени болон партийна, комсомолой организацинууд шухала хэмжээнүүдые абажа, тэжээл бэлэдхэлдэ хамаг бүхы хүсэеэ элсүүлжэ, колхозоймнай бэшэшье гурбан отделенинүүдтэ үбһэ тэжээл нёдондонойхиһоо дутуугүйгөөр бэлэдхэгдээ.

Хура бороондо һаатажа, сабшалангуудаа уһанда угаалтажа, үерлэһэн, халиһан гол, горхонуудтаа хаагдажа, ехэ бэрхэшээлдэ ороһон манай колхознигууд үнгэрэгшэ зундаа шангахан шалгалта дабажа гараба. Олоной оролдосын ашаар һанаһан, зориһондоо үбһэ тэжээл бэлэдхэгдэбэ.

С. ШОЙДОКОВ,
XXII партсъездын нэрэмжэтэ колхозой 2-дохи отделениие эрхилэгшэ.
Захаамин.

ТАБАНАЙ ОРОНДО ДҮРБЭБДИ

УЯЛГА ТҮСЭБӨӨ—БОЛЗОРҺООНЬ УРИД

Бага гаргашатайгаар ехэ модо бэлэдхэхэ гэһэн шухала зорилго манай Клюевскэ леспромхозой модошод урдаа табинхай. Агуухэ Октябриин 54-дэхи жэлэй ойн баярые ажалай бэлэгээр угтаха гэжэ шиидээд, дээшэлүүлэгдэһэн социалис уялга абаһан гээшэбди. Тэрэнээ бодото хэрэгээр бэелүүлхын тула хаба шадалнай сүм ажалда зорюулагдана.

Нэгэшье кубометр модо даабариһаа гадуур бэлэдхээ һаа, ажахыдаа, арад зондоо ашатай туһатай юумэ хэхэ байнабди. Энээн тухай миниин даадаг бага комплексно бригадын хүдэлмэришэд яһала хөөрэлдэдэг.

Ехэнхи хүдэлмэреэ бидэнэр техникын хүсөөр лэ бүтээнэбди. Модо отолдог «Дружба» хюрөөгөө мүн лэ һайнаар ашаглаха ёһотойбди. Ажалай үедэ һаадгүйгөөр хүдэлхын тула модо хюрөөдэдэг гэнжэнүүдые олоор хурсадхаха гол шухала. Бидэнэр модо унагаахадаа гидроклин хэрэглэдэг болоһоор үнинэйбди. Зарим нэгэн энээнние тоодоггүй байна. Манай леспромхозой бага комплексно найман бригадын дундаһаа гансал бидэнэр гидроклин хэрэглэнэбди.

Энэ оньһон арга хэрэглэн модо унагаахада, өөрын хүсөөр түлхижэ унагааһанһаа һураггүй амар юм. Хэрбээ урдань хоёр хүн модо отолдог һаа, мүнөө гансахан хүн энэ хүдэлмэри бүтээнэ. Бригададамнай табан хүн бэшэ, харин дүрбэн хүн хүдэлдэг болонхой.

Бидэнэр байгша оной найман һара соо 8.900 кубометр модо бэлэдхэхэ даабаряа 10 мянган кубометртэ хүргэжэ шадаа һэмди. Халаан бүриингөө даабариһаа гадуур 9—10 кубометр модо бэлэдхэнэбди. Манай бригадын хүдэлмэришэд шэнэ онол арга хэрэглэн хүдэлжэ, социалис мүрысөөндэ эрхимлэнэ. һүүлэй үедэ бидэнэр ажалай бүтээсые 20 процентээр дээшэлүүлһэн байнабди. Иимэ амжалта туйлаха арга боломжо бэшэшье модошодто бии.

Федор Ефимович Антипов бага комплексно бригадые даадаг болоһоор үнинэй. Тэрээндэ гидроклин хэрэглэдэг болыш гэжэ яһала хэлэдэгби. Дуулаха бэшэ даа. Хуушан аргаараа хүдэлһэн лэ зандаа. «Салин хүлһэн дээшэлхэ бэшэ. Юунэй түлөө гансаараа модо отолжо зобохо хүнбиб. Үбэлэй үедэ модоной дэргэдэхи саһа сэбэрлэхэ гээшэ хэды ажал бэ» гэхэ мэтээр гэдэргээ татадаха.

Би дүрбэдэхи жэлээ гидроклин хэлэглэнэб. Хэдышье хүндэ сагай ушархада, энээн тухай үгэ хэлээгүй хүм. Ганса өөрынгөө хэрэгэй түлөө бэшэ, хамтын хэрэгэй түлөө баһа оролдохо ёһотой бшуу гэжэ ойлгуулхые оролдон хэлээ хүм. Теэд тэрэ мүнөөшье хуушанайхяараал хүдэлһөөр. Бригададань табан хүн. Байгша оной найман һара соо 8 мянган кубометр модо бэлэдхэхэ даабаряа арай шамай дүүргэһэн байха. Харин манай бригадын дүрбэн хүн арбан мянган кубометр модо бэлэдхэбэ. Эдэнэр гидроклин хэрэглээд хүдэлөө һаа, эды шэнээн модо бэлэдхэхэ һэн. Хурамхаанай леспромхозой модошод бултадаа гидроклин хэрэглэнэ гэжэ дуулагшаб. Энээн дээрэһээ тэдэнэр ехэ модо бэлэдхэжэ шадана ха юм. Байтараа манайшье модошод гидроклин хэрэглэдэг болохо аабза гэжэ найдамаар.

Николай Иннокентьевич Вторушин арбадахи жэлээ миниие бригадада тракторстаар хүдэлнэ. Оньһон техникэ һайн мэдэхэ болоһон тула халаанай үедэ һаадгүйгөөр хүдэлнэ. Отолһон модо саг болзор соонь таллуулан шэрэжэ үрдидэг. Тэрэнэй туһалагша Геннадий Грачев мүн лэ трактор жолоодохо курса дүүргэһэн. Аха нүхэрөө һэлгэхэ арга шадалтай. Игорь Волков модоной гэшүүһэ сэбэрлэдэг юм. Мүн трактор һайн мэдэхэ болоһон. Эдэнэр тракторта жэжэ заһабари хэхэдэнь трактористдаа хододоо туһалалсадаг. Энээн дээрэһээ трактораа бүтээсэ ехэтэйгээр ашаглананбди. [...] дэнэр үнгэрһэн табан [...] лэй даабари дүрбэ[н] [...] соо дүүргэжэ, түсэбһөө га[...] нилээд ехэ модо бэлэдхээ һ[...] Һаяшаг намайе Ажалай [...] Тугай орденоор шагнаһан [...] Юрын хүдэлмэришэн аад, [...] түрынгөө дээдын хайра шагн[...] хүртэһэндөө ехээр урма[...] Шэнэ табан жэлэй түрүүшын [...] лэй даабари болзорһоонь [...] дүүргэхэ гэһэн Москва, Лен[...] град хотын ажалшадай үүсх[...] халуунаар дэмжэһэн байна[...] Бидэнэр жэлэйнгээ даабари н[...] риин 7-до дүүргэхээр шийд[...] зомди. Энэ зорилгоёо бэелүүл[...] тула габшагай шангаар ажал[...] дана.

Е. ВИКУЛИН,
Клюевскэ леспром[...] бага комплексно бригад[...] бригад[...]

СОВЕТ-ЮГОСЛАВИИН МЭДҮҮЛГЭ

(…гүрэсхэл. Эхиниинь 3-дахи нюурта).

…совет тала дэмжэнэ, энээн… …рамдуулан, эб найрамдал …хоорондын хани харилсаа …лгэдэ, колониализмда, нео…измда эсэргүүгээр, бэеэ …байдалай түлөө, социаль…элтын түлөө арадуудай … тэрэ политикын үүргэ …нэ сэгнэнэ.

…найрамдал ба уласхоорон…аюулгүй байдал хангаха зо…оронуудай болон арадуудай …үргэнөөр, адли тэгшэ …эр харилсаа хүгжөөхын …СССР ба СФРЮ, КПСС ба …оролдоно. Тэдэнэр ниитын …алтаһаа дулдыдангүйгөөр …дэй амгалан ёһоор зэргэ …байха ёһо гуримуудые улас…харилсаа байгуулхадаа …имталха хэрэгтэ өөһэдын…икаар саашадаашье эдэб…туһалжа байха юм.

…эйн хоёрдохи дайнай жэл…үедэхи дайшалхы хани ба …СССР-эй ба СФРЮ-гэй …дай һанаа сэдьхэлдэ ха…хай юм, тэрэнэй ёһо зан…эб найрамдалай, улас…хани харилсаанай, бү…дээрэ аюулгүй байда…тэмсэхэ Советскэ Сою…Югославиин хүсэл эрмэлзэ…бэхижүүлнэ.

…ын хоёр гүрэн байһан, фа…эрхэгшэдтэ эсэргүү тэмсэ…туйлай ехэ хохидолдо …СССР ба СФРЮ болбол …бата бэхи эб найрамдал …ые, Европын аюулгүй …найдамтай гурим бай…эгээн ехээр хүсэнэ. Евро…үүрилэй һуладаха тэм…ндэжэ байна, дайнай һүү…лээр солоһон социальна болон политическэ хубилалтануудые зүбөөр сэгнэхэ, мүнөө байһан хилэнүүдые мэдэрхэ тээшээ болоожо байһан ушарые тэдэнэр ханангяар тэмдэглэнэ. СССР, Полышын Арадай Республикын Германиин Федеративна Республикатай хэгдэһэн договорнуудые ашатай туһатай гэжэ сэгнэхэ зуураа, тэдэнэй түргөөр хүсэндөө орохые хоёр талынхид хүсэнэ. Европодохи байдалые гуримшуулгада Баруун Берлин тушаа асуудалнуудаар, дүрбэн талын хэлсээн томо алхам болоо. Аюулгүй байдал ба хани харилсаанай асуудалнуудаар Европын ниитэ зүблөө һаяар зарлаха ябадал Европодохи оршон байдалые саашадань гуримшуулгада туһалха үүргэтэй юм.

Советскэ Союз Югослави хоёр Балканай хахад олтирог дээрэ бата бэхи эб найрамдал, аюулгүй байдал бэхижүүлхэ гэһэн тала баримталдаг. Тиимэһээ Балканай зоные ядерна буу зэбсэгһээ сүлөө нютаг гэжэ соносхобол, эндэ эб найрамдал бэхижүүлгын шухала зүйл боложо үгэхэ һэн.

КПСС, СКЮ Индохитадай арадуудта эсэргүү США-гай ба тэдэнэй туһамаршадай ээрхэг түримхэй добтолгые шууд сэхээр буруушаана. Тэдэнэр вьетнам арадай, тэрэшэлэн Лаосой, Камбоджын арадуудай баатар тэмсэлые дэмжэнэ, США-гай болон тэдэнэй туһамаршадай зэбсэгтэ хүсэнүүдые Индохитадһаа үгэ дуугүйгөөр, хойшолуулангүйгөөр гаргаха эрилтэ шангаар табина.

Израилиин ээрхэг түримхэй добтолгын хойшолонгуудые усадхахын түлөө, Израилиин эзэмдэһэн газараа сүлөөлхын түлөө араб арадуудай тэмсэлые СССР ба СФРЮ эрид шууд дэмжэжэ байһанаа дахинаа батална. Аюулгүйн Соведэй 1967 оной ноябриин 22-ой шиидхэбэрние хүсэдөөр бэелүүлхэ, Палестинын араб арадай хуулита эрхые байгуулха эрилтэ хоёр талынхид табина. Дүтын Зүүн зүгтэ политическэ гуримшуулгые бэелүүлхэ ябадал бүхы энэ райондо сэрэгэй байдалые сараха хэмжээнүүдые абаха, тусхайлбал, Дундада далайе эб найрамдалай, хани ёһоной харилсаанай далай болгохо эрхэ байдал байгуулха хэрэгтэ туһалха гэһэн адли хараа бодолые тэдэнэр баримтална.

Нэгэдэмэл Нацинуудай Организацийе эб найрамдалай, уласхоорондын аюулгүй байдалай зэбсэг болгохо гэһэн үүргыень дээшэлүүлхэ шухала, Нэгэдэмэл Нацинуудай Организациин Уставые хэлбэришэгүйгөөр сахиха, ООН-ийе бүхы талын зэбсэг болгохо ябадалые хангаха шухала гээд СССР ба СФРЮ тоолоно. ООН-до Хитадай Арадай Республикын хуулита эрхэ байгуулхые, мүн нэгэн доро Германиин Демократическа Республикые, Германиин Федеративна Республикые ООН-до абахые. Корейн Арадай-Демократическа Республика тушаа ООН-до хашалта хэхэ политика ябуулхаяа болихые тэдэнэр хүсэнэ.

Һүүлэй жэлнүүдэй горитойхон туйлалта гэбэл, буу зэбсэг яаралтайгаар гаргаха ябадалые хорихо хэрэгтэ шэглүүлэгдэһэн уласхоорондын хэдэ хэдэн договорнуудые баталһан ушар болоно. Буу зэбсэг хуряаха талаар нэн түрүүн олониитые хюдаха зэбсэг — ядерна, бактериологическа, химическэ зэбсэгүүдые хорихо талаар бодото хэмжээнүүдые абажа, энэ талаар саашанхи алхамуудые шууд сэхээр хэхэ шухала гээд СССР ба СФРЮ тоолоно. Буу зэбсэг хуряалга хадаа оршон байдалые гуримшуулгын, уласхоорондын харилсаануудые һайжаруулгын материальна үндэһэ һуури мүн гэжэ хараад. Европодо зэбсэгтэ хүсэнүүдые, буу зэбсэг хороохо тухай асуудал шиидхэхээр болоо гэжэ СССР ба СФРЮ тоолоно. Ядерна табан оронуудай зүблөө үнгэргэлгэ туһатай байха гээд Советскэ Союз ба Югослави мэдэрнэ. Буу зэбсэг хуряаха тушаа бүхэдэлхэйн конференци үнгэргэхыень тэдэнэр хүсэнэ.

Колониализмын бүхы үлэгдэлые усадхаха эрилтэ СССР ба СФРЮ табина. Империализмын, неоколониализмын хүсэнүүдтэ эсэргүүсэжэ, эрхэ сүлөө ба бэеэ даанхай байдалайнгаа түлөө тэмсэжэ байһан Азиин, Африкын, Латиин Америкын арадуудые шууд сэхээр тэдэнэр дэмжэнэ.

Хоёр партинуудай, оронуудай хоорондохи бүхы талын харилсаае хүгжөөлгэ СССР-эй ба СФРЮ-гэй арадуудай гол шухала хэрэгтэнь туһатай гэжэ КПСС ба СКЮ батаар этигэжэ байһанаа мэдүүлнэ. Фашис эзэмдэгшэдтэ эсэргүү хамтын баатар тэмсэлдэ хатуужаһан СССР-эй ба СФРЮ-гэй арадуудай хани барисаан болбол тэдэнэй сэгнэшэгүй ехэ баялиг мүн. Хоёр оронуудай арадуудай хани барисаанай саг үргэлжэ бэхижэхын, эб найрамдал ба социализмын түлөө СССР-эй, СФРЮ-гэй тэмсэлдэ нүлөө ехэтэй эрхэ нүхэсэл тэрэнэй болохын тула КПСС ба СКЮ бүхы хүсөөрөө оролдохо юм.

Советскэ Союзай Коммунис партиин Центральна Комитедэй Генеральна секретарь Л. И. БРЕЖНЕВ.

Югославиин Социалис Федеративна Республикын Президент, Югославиин коммунистнуудай Союзай Түрүүлэгшэ ИОСИП БРОЗ ТИТО.

…град, 1971 оной сентябриин 26.

НҮХЭР Л. И. БРЕЖНЕВЭЙ СОФИДА ЕРЭЭД ВАЙҺАН ТУХАЙ

СОФИ. (ТАСС-ай тусхай корр.). Советскэ Союзай Коммунис партиин Центральна Комитедэй Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежнев Болгариин Коммунис партиин Центральна Комитедэй уряалаар түр зуура хани ёһоор айлшалхын тула сентябриин 26-да Болгариин Арадай Республикын ниислэлдэ ерэв.

Тэрээнтэй хамта КПСС-эй ЦК-гай секретарь К. Ф. Катушев, КПСС-эй ЦК-гай гэшүүн, КПСС-эй ЦК-гай таһагые даагша К. В. Русаков, КПСС-эй ЦК-гай гэшүүн, СССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министрэй орлогшо Н. Н. Родионов болон бусад тушаалтад ерэлсэбэ.

СССР-эй болон НРБ-гэй гүрэнэй тугуудаар шэмэглэгдэһэн Софиин аэродром дээрэ нүхэр Л. И. Брежневые БКП-гэй ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь, НРБ-гэй Гүрэнэй Соведэй Түрүүлэгшэ Т. Живков, БКП-гэй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүд Б. Белчев, Б. Былгаранов, Ж. Живков, И. Михайлов, И. Попов, К. Кубадинский, С. Тодоров, Ц. Цолов, Ц. Драгойчева, НРБ-гэй Арадай суглаанай Түрүүлэгшэ Г. Трайков, БКП-гэй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүдтэ кандидадууд, БКП-гэй ЦК-гай секретарьнар, Болгариин партийна, гүрэнэй болон ниитын ажал ябуулагшад угтаба. СССР-һээ НРБ-дэ байдаг элшэн сайд А. М. Пузанов, НРБ-һээ СССР-тэ байдаг элшэн сайд С. Гюров гэгшэд үдэшэгшэдэй дунда бии байба.

Болгариин пионернүүд нүхэр Л. И. Брежневтэ сэсэгүүдые барюулаа.

Аэродром дээрэ хүндэлэлэй харуул жагсаагдаад, СССР-эй болон НРБ-гэй гүрэнэй гимннүүд дуулагдаба.

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарие аэродром дээрэ. мүн Софиин талмайнууд ба үйлсэнүүдээр дабшаха замдань Болгариин ниислэлэй хүн зон үнэн зүрхэнһөө амаршалаа.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

Ехэ үерэй үедэ хүнүүдые болон материальна зөөри абарха талаар онсо шалгарһан хүнүүдые Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Хүндэлэлэй грамотаар шагнаха тухай

ПРИБАЙКАЛИИН АЙМАГҺАА:

Ланин Александр Федоровичые — Таловска түмэр-бетон зүйлнүүдые гаргадаг заводой экскаваторщик.

Мусихин Иван Минеевичые — Сэлэнгын модо ашалга-буулгалгын баазын нарин дархан.

Пихель Нина Петровнае — Сэлэнгын модо ашалга-буулгалгын баазын заһабарилга-барилгын участогай начальник.

Шадарин Василий Устиновичые — Онохойн модо ашалга-буулгалгын комбинадай жолоошон.

СЭЛЭНГЫН АЙМАГҺАА:

Алейник Алексей Карповичые — 83-дахи харгын участогай начальник.

Батышев Дмитрий Павловичые — Гусиноозерскын автобазын жолоошон.

Будаев Иван Хандуевичые — ажалшадай депутадуудай Үбэр-Зөөхэйн сельсоведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ.

Гвоздарьков Николай Петровичые — ажалшадай депутадуудай аймагай Соведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшын орлогшо.

Доржаев Ринчин Дармаевичые — Гусиноозерско шахтоуправлениин директор.

Доржиев Михаил Молчановичые — «Эрдэм» колхозой отделение эрхилэгшэ.

Жимбеев Лубсан Бизьяевичые — «Эрдэм» колхозой ахалагша хонишон.

Фёдоров Василий Степановичые — Гусиноозерско шахтоуправлениин бульдозерой машинист.

Шагдуров Бальжинима Шагдуровичые — Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой ахалагша хонишон.

Шагдуров Жирмит Бадмаевичые — «Эрдэм» колхозой ахалагша хонишон.

ТҮНХЭНЭЙ АЙМАГҺАА

Адушеев Лопсон Манзаракшеевичые — ажалшадай депутадуудай аймагай Соведэй гүйсэдкомой инструктор.

Бильтагуров Валерий Доржиевичые — Буряадай гүрэнэй Доржо Банзаровай нэрэмжэтэ багшанарай институдай студент.

Бильтугуров Лопсон Санжиевичые — Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой механик.

Болдошкинов Дамби Санжиевичые — «Сельхозтехникын» аймагай нэгэдэлэй жолоошон.

Дамбаев Зорикто Цырендоржиевичые — Улаан-Үдын авиапредприятиин пилот.

Данжеев Владимир Жамсарановичые — Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой гэшүүн.

Доржиев Аркадий Дамняновичые — Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой бригадир.

Дорофеев Николай Михайловичые — Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой тракторист.

Жамбалов Саян Должиновичые — Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой тракторист.

Итигелова Сымжит Гонгоровнае — Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой хонишон.

Конюшкин Иван Гавриловичые — «Сельхозтехникын» аймагай нэгэдэлые даагша.

Малхнев Янчип Бальчиновичые — Госстрахай инспектор.

Манзарханов Ринчин-Доржо Аюшеевичые — Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой бригадир.

Манзарханов Юрий Михайловичые — Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой жолоошон.

Манщеев Жалсып Дармаевичые — ажалшадай депутадуудай Туранай сельсоведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ.

Мaрактаев Александр Чимитовичые — Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой тракторист.

Намсараев Ким Нимаевичые — ажалшадай депутадуудай аймагай Соведэй гүйсэдкомой дотоодын хэрэгүүдэй таһагай хүдэлмэрилэгшэ.

Ошоров Цырен-Доржо Добжитовичые — Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой луговод.

Парпаев Гундын Шагжеевичые — «Скотимпортын» Хэрэнэй конторын түмэршэ дархан.

Перхаев Василий Дандаровичые — «Межколхозстрой» нэгэдэлэй прораб.

Сыдаев Владимир Доржиевичые — аймотребсоюзай слесарь.

Танхаев Жамбыл Насыновичые — Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой тракторист.

Танхаев Петр Доржиевичые — Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой һү һаалиин фермые даагша.

Танхаев Сандык Лопсоновичые — «Сельхозтехникын» аймагай нэгэдэлэй жолоошон.

Телятников Михаил Ивановичые — «Скотимпортын» Хэрэнэй конторын балташан.

Убеев Логин Александровичые — Хэрэнэй аэропортын начальник.

Халудров Андрей Содбоевичые — Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой тракторист.

Халудров Владимир Доржиевичые — Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой фермые даагша.

Халудров Петр Мухноновичые — Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой тракторист.

Харитонов Виктор Трофимовичые — Улаан-Үдын авиапредприятиин «АН-2» самолёдой экипажай командир.

Холбоев Сергей Сынраповичые — Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой хонишон.

Холбоев Сырен Сынраповичые — Буряадай гүрэнэй Доржо Банзаровай нэрэмжэтэ багшанарай институдай студент.

Шагдуров Даши-Нима Норбоевичые — «Межколхозстрой» гэжэ республиканска нэгэдэлэй түрүүлэгшэ.

Шагланов Радна Лопсоновичые — Буряадай хүдөө ажахын институдай студент.

Шагланов Сырен-Доржо Шириповичые — Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой малшан.

Шваченко Александр Дмитриевичые — «Скотимпортын» Хэрэнэй конторые эрхилэгшын орлогшо.

Шобоев Иван Базаровичые — Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой главна инженер.

Ябданов Андрей Нимбуевичые — Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой агроном.

Ябжанов Гавриил Лопсоновичые — Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой жолоошон.

УЛААН-ҮДЫН АЙМАГҺАА

Акулов Иван Степановичые — Ивалгын ой модоной ажахын жолоошон.

Афанасьев Иван Степановичые — линейно-харгын участогай хүдэлмэрие эрхилэгшэ.

Бадмаев Анатолий Дашиевичые — «Байгал» гэжэ һуралсалай ажахын жолоошон.

Богданов Юрий Александровичые — «Бурводстрой» трестын нүүдэл оньһожоруулагдамал колоннын крановщик.

Бурлаков Георгий Михайловичые — Калининай нэрэмжэтэ совхозой жолоошон.

Власов Матвей Дмитриевичые — Калининай нэрэмжэтэ совхозой жолоошон.

Гаврилов Михаил Емельяновичые — «Бурводстрой» трестын автобазын хүдэлмэришэн.

Загузин Иван Гавриловичые — ажалшадай депутадуудай Гүрэльбын сельсоведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ.

(Түгэсхэлынь 4-дэхи нюурта).

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежневэй Югославиин Федеративна Социалис Республикада ерэһэн тухай

КОММЮНИКЕ

…лавиин Федеративна Социалис Республикын Президент, Югославиин коммунистнуудай Түрүүлэгшэ нүхэр Иосип Броз Ти…лаар Советскэ Союзай Коммунис партиин Центральна Комитедэй Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежнев 1971 оной сентябриин 22-һоо 25 болотор Югославида хани айлшалба. Нүхэр Л. И. Брежневтэй хамта КПСС-эй ЦК-гай секретарь нүхэр К. Ф. Катушев, КПСС-эй ЦК-гай гэшүүн, КПСС-эй ЦК-гай таһагые даагша нүхэр К. В. Русаков, …эй ЦК-гай гэшүүн, СССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министрэй орлогшо нүхэр Н. Н. … Югославида ябалсаа.

…нүхэр Л. И. Брежнев И. Броз Тито хоёрой …болоһон хөөрэлдөөн хани халуун, нү…, бэе бэеэ ойлголсолгын оршон байдалда …гээр. Хөөрэлдөөндэ иимэ хүнүүд ха…:

…талаһаа — КПСС-эй ЦК-гай секретарь …К. Ф. Катушев, КПСС-эй ЦК-гай гэ…, КПСС-эй ЦК-гай таһагые даагша К. В. Русаков, КПСС-эй ЦК-гай гэ…, СССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министрэй орлогшо нүхэр Н. Н. Родионов, КПСС-эй … гэшүүн, Советскэ Союзай СФРЮ-дэ элшэн сайд нүхэр В. И. Степаков, …эй Центральна шалгалтын комиссиин … нүхэр А. М. Александров;

…лавиин талаһаа — Федерациин Соведэй гэшүүн ба СКЮ-гэй Президиумэй гүйсэдхэхэ бюрогой гэшүүн нүхэр Э. Кардель, Союзна гүйсэдхэхэ Вечын түрүүлэгшэ нүхэр Д. Биедич, СФРЮ-гэй Президиумэй гэшүүн ба СКЮ-гэй Президиумэй гүйсэдхэхэ бюрогой гэшүүн нүхэр К. Глигоров, СКЮ-гэй Президиумэй гүйсэдхэхэ бюрогой гэшүүн нүхэр С. Доланц, СФРЮ-гэй Президиумэй гэшүүн нүхэр В. Мичунович, СКЮ-гэй Президиумэй гэшүүн, СФРЮ-гэй гадаадын хэрэгүүдэй талаар союзна секретарь нүхэр М. Тепавац, СФРЮ-гэй СССР-тэ байдаг элшэн сайд нүхэр М. Пешич.

Хөөрэлдөөнэй үедэ хоёр тала СССР-тэ ба СФРЮ-дэ коммунис болон социалис байгуулалтын ябаса тухай бэе бэедээ мэдээсэл хээ. Совет-югослав харилсаануудта хабаатай, хоёр ороной политическэ ба экономическа харилсаа үргэдхэлгын, КПСС ба СКЮ хоёрой хоорондохи харилсаанай олон асуудал зүбшэн хэлсэгдээ. Хоёр ороной арадуудай, эб найрамдал ба социализмын аша туһада совет-югослав хани нүхэсэл ба харилсаа холбоо саашадань үргэдхэхые хоёр талаһаа хүсэжэ байһан тушаа хэлсэгдээ. Хоёр талые һонирхуулдаг уласхоорондын шухала асуудалнуудаар һанамжа хэлэгдэһэн байна.

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежнев, тэрэнние үдэшэлсэжэ ябагшад электронно түхеэрэлгэ хэдэг Земунай завод ошожо, цехүүдыень хараа, хүдэлмэришэд, техник, инженернүүдтэй хөөрэлдэһэн, предприятиин хүтэлбэрилэгшэд ба эдэбхитэдтэй уулзаһан байна. Тус заводто митинг болоо, тэндэ КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежнев үгэ хэлэжэ, митингдэ хабаадагшадта хани халуунаар угтуулаа.

Хүндэтэйгөөр угтаһан ба баяр баясхалантайгаар хүндэлһэнэйнь түлөө нүхэр Л. И. Брежнев нүхэр И. Броз Титодэ, Югославиин бусад нүхэдтэ үнэн зүрхэнэй баясхалан хүргөө.

Айлшалалгын үедэ болоһон хөөрэлдөөнүүд ашатай туһатай байха, КПСС ба СКЮ-гэй хоорондын, хоёр ороной хоорондын хани ёһоной, аша үрэтэй хани харилсаае амжалтатайгаар хүгжөөлгэдэ туһа хүргэхэ байха гэжэ совет ба югослав таланууд этигэнэ.

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежнев СФРЮ-гэй Президент, СКЮ-гэй Түрүүлэгшэ нүхэр Иосип Броз Титые Советскэ Союзда айлшалхыень уряа. Энэ уряалынь сэдьхэл ханалгатайгаар хүлеэн абтаа. Айлшалалгын саг болзор хожом тодорхойлогдохо.

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежневэй айлшалалгын үедэ совет-югослав мэдүүлгэ абтаа.

ХАНИ ЁҺОНОЙ АЙЛШАЛАЛГА

…скэ Союзай Коммунис партиин Цент… Комитедэй Генеральна секретарь Л. И. … Венгриин Социалис хүдэлмэришэнэй … Центральна Комитедэй уряалаар байг… сентябриин 25—26-да Венгридэ хани …лшалба.

…брииин 25-да КПСС-эй Центральна Ко… Генеральна секретарь, ВСРП-гэй …льна Комитедэй Нэгэдэхи секретарь …адар нүхэдэй гуримаар хөөрэлдөө. Ха… оршон байдалда үнгэрһэн уулзалга-

…талаһаа — КПСС-эй Центральна Коми… секретарь К. Ф. Катушев, КПСС-эй …льна Комитедэй гэшүүн, КПСС-эй ЦК-…гые даагша К. В. Русаков, КПСС-эй …на Комитедэй гэшүүн, гадаадын хэ… министрэй орлогшо Н. Н. Родионов, … Центральна Комитедэй гэшүүн, … ВНР-тэ байдаг элшэн сайд В. Я. … КПСС-эй Центральна шалгалтын ко… гэшүүн, КПСС-эй ЦК-гай Генеральна …риин туһалагша А. М. Александров;

…риин талаһаа — ВСРП-гэй Центральна Комитедэй Политбюрогой гэшүүд ба ЦК-гай секретарьнар Бела Биску, Золтан Комочин, ВСРП-гэй ЦК-гай уласхоорондын таһагые даагша Андраш Денеш, гадаадын хэрэгүүдэй министрэй орлогшо Йожеф Марьяи гэшэд хабаадаа.

Нүхэд Л. И. Брежнев, Янош Кадар КПСС-эй XXIV съездын, ВСРП-гэй X съездын шиидхэбэринүүдэй ямараар дүүргэгдэжэ байһан тухай, коммунизм болон социализм байгуулгын хэрэгтэ совет ба венгр арадуудай туйлаһан үрэ дүнгүүд тухай харилсан мэдээсэбэ. Эдэнэр совет-венгр харилсаанай бүхы талаараа хүгжэлгын асуудалнуудые, хоёр ороной арадуудай хоорондын аха дүү ёһоной хани барисаае саашадань бэхижүүлхэ зорилгонуудые хаража үзэһэн, уласхоорондын байдал ба дэлхэйн коммунис болон хүдэлмэришэнэй хүдэлөөндэ хабаатай шухала асуудалнуудые зүбшэн хэлсэһэн байна. Социалис оронуудай хоорондын түгэс харилсаа холбооe, эб найрамдалай, демократиин ба социальна дэбжэлтын түлөө тэмсэгшэ, империализмда эсэргүү бүхы хүсэнүүдэй нягта эмхидэл ба һаналаа нэгэдэлгые бэхижүүлхэ ябадалда КПСС ба ВСРП саашадаашье туһа хүргэхэ байха. Зүбшэн хэлсэгдэһэн бүхы асуудалнуудаар хоёр талын һанал бодолой адли байһые эндэ бологшо хөөрэлдөөнүүд дахинаа лаблан батална.

Нүхэр Янош Кадар ВСРП-гэй ЦК-гай үмэнэһөө нүхэр Л. И. Брежневэй хүндэлэлдэ субботын үдэшэ сайлалга эмхидхээ.

Воскресениин үдэһөө хойшо нүхэр Л. И. Брежнев, хөөрэлдөөнүүдтэ хабаадаһан тушаалтад Будапештһээ мордоо. Эдэниие Ферихедьскэ аэродром дээрэ ВСРП-гэй Центральна Комитедэй Нэгэдэхи секретарь Янош Кадар, ВСРП-гэй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүд ба секретарьнар Бела Биску, Золтан Комочин, ВСРП-гэй ЦК-гай гэшүүн, дотоодын хэрэгүүдэй министр Андраш Бенкеи, ВНР-эй транспортын ба хэлхеэ холбооной министр Дьердь Чанади, ВСРП-гэй ЦК-гай гэшүүн, ВНР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министрэй нэгэдэхи орлогшо Фридьеш Пуйя болон бусад венгр нүхэд үдэшөө.

СССР-һээ ВНР-тэ байдаг элшэн сайд В. Я. Павлов үдэшэгшэдэй дунда бии байгаа.

ЭРЭЛХЭГ ЗОРИГОЙ МҮНХЭ ГАЛ

„Брестын хэрэм—герой" гэһэн дурасхаалай бүлэг хүшөөнүүд хүндэлэл ёһололой оршон байдалда нээгдэбэ

…дурасхаал иишэ уряална. …ризоной алдар солынь орон …бүхы дэлхэй дээгүүр суур…, хойшо Брестын хэрэмые …шадай эрэлхэг зоригой, …агай үмэнэ һүгэдэн дохи…нангин һандардаһануud …он мянган, миллион хүнүүд …йна. Эдэ баатарнууд үхэлтэ …одоо, ажаһууха, тэмсэхэ … захиһан юм! Тиимэл …«Брестын хэрэм — герой» гэ…г хүшөөнүүдые нээлгэдэ …һан митингдэ хабаадахаяа …колоннонууд ехэ һайп…рэзэдэл тугуудаа, транспа… бaряад, мүнхэ хэрэмэй …нууд тээшэ сентябриин …айшаба.

…ты. бултадаа!» гэһэн …дай уряалта дохёо тал…р задалбэ. Бүхы орон шаг…ы дэлхэй шагныш! Энэ ду… үдэр гушан жэлэй саана-…нуудай нээрээнүүд, бом…тэһэрэлгэнүүд дуулдаһан …. «Үхэбэшье, бэеэ тушаа… даа, Эхэ орон!» гэ… жадаар хадхан бэшэгдэ… ямар ехэ эрэлхэг зориг, …дөо али тухай ехээр дур…л элирхэйлнэб. Агуу ехэ …ын мүнхэ түүхые шагныт

КПБ-гэй Брестын обкомой нэгэдэхи секретарь В. А. Микулич митинг нээбэ.

Дайнай эхилүүтэ байһан июниин үглөөгүүр шэнгеэр дахинаа аажам намдуу болоодхибо. Репродуктораар шангадхагдаһан метрономой тоншохо абяан дуулдаба. Хэрэмэй зүрхэн лугшана гээшэ. Тэрэнэй сохилхо бүхэнтэй найралдан, гранит плиткэнүүд дээгүүр хүнүүдэй алхалха дуулдана. Талмай дээрэхи «Мүнхэ галай» дэргэдэ баатар хэрэмэй туг асарагдаба.

КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүндэ кандидат, Белоруссиин КН-гэй ЦК-гай нэгэдэхи секретарь П. М. Машеров үгэ хэлээ.

Баатарнуудай мухэшэгүй алдар соло тухай, совет хүнүүдэй мүнөөнэй ба ерээдүйн үетэдтэ эрхим жэшээ болохо баатаршалга тухай Брестын хэрэмые хамгаалалгада хабаадаһан Советскэ Союзай Герой М. М. Мясников, авиациин маршал С. И. Руденко, уран зохёолшо С. С. Смирнов, хилын харуулша, Советскэ Союзай Герой Ю. В. Бабанский, Брестын локомотивна депогой машинист, Социалис Ажалай Герой Ф. Г. Фадеев, Брестын багшанарай институдай студентка З. А. Книга болон бусад сэдьхэлээ доһолгон байжа, трибуна дээрэһээ үгэнүүдые хэлэбэ.

Урдын погранзаставын һандарһанай оршондохи мүнхэ галһаа шатаагдаһан факелтай бронетранспортёр Брестын хэрэмэй Оборонын музейн хажуудахи талмай тээшэ дүтэлэн ербэ. Брестын хүндэтэ граждaнинууд, дайнай ба ажалай баатарнууд энэ факелые һалхинда дүлдэн улаабхижа байһан багахан туг шэнгеэр үргэжэ асараа. Тэрэниие П. М. Машеровтэ дамжуулан барюулба.

Одоной түбтэхи дурасхаалай плиткэнүүд дээрэ мүнхэ зула буулгагдаа. «Брестын хэрэм — герой» гэһэн дурасхаалай бүлэг хүшөөнүүд нээгдэбэ.

Сэрэгэй подразделенинүүдэй хүндэлэл ёһололой марш эхилбэ. Урдын казарма — Оборонын музей тээһээ колоннонууд жэгдээр алхалан дабшана. Тэрэнэй үүдэнүүд дахин сэлигдэһэн мэтэ болоод, һүреэтэ сагые тэндэ эрэлхэг зоригтойгоор угтаһан хүнүүд, залуу хүбүүд талмай дээрэ удаа дараалан гаража ерэнэ. Эдэнэр түүхэ домогто ороһон Холмско хаалганууд тээшэ эрьежэ, — Харуулай постдо жагсана! Дахин хойно хойноһоо, удаа дараалан дабшабад. Хэмхэрхэй һандардаһанууд дээрэһээ үндын бодоһон баатар улаан одото фуражка малгайгаа һаяхан лэ үмдэн таарyулжа байһан солдадые шэртэн үдэшэһэн мэтээр харагдана. Баруулжаа хазайн татаад, тэгшэхэн жагсагты! Баатарнууд тээшэ хараад, тэгшэхэн жагсагты!

В. СТЕПАНОВ,
ТАСС-ай тусхай корр.

Брестын хэрэм, сентябриин 25.

ХОДОДОО АЯН ЗАМДА

Иннокентий Дмитриевич Коршунов «Бурводстрой» трестын автомашинануудай баазада арба гаран жэл соо ажаллана. Тиигэхэ зуураа, хараалагдаһан түсэб, абаһан социалис уялгаяа амжалтатайгаар дүүргэнэ. Трестын автобазын хүдэлмэришэд тэрэниие «хододоо аян замда ябадаг хүн» гэжэ нэрлэдэг болонхой. Үнэхөөрөөшье тиимэл даа!

Арба гаран жэл соо автобазада хүдэлхэ зуураа, республикын нютаг бүхэндэ шахуу элдэб янзын ашаа абаашаһан байха. «Бурводстрой» трестын хүдэлмэрилэгшэд республикын аймаг бүхэндэ ажал хэдэг ха юм. Тэдэндэ саг болзортонь хэрэгтэй түхеэрэлгэ, барилгын материал абаашаха хэрэгтэй бшуу. Тиигээ һаа ажал хүдэлмэринь урагшатай һайн байхал. Эгээл тиимэһээ Иннокентий Дмитриевич автомашинадаа үрэмдэлгын элдэб түхеэрэлгэ, барилгын материал тээгээд, аян замдаа гарадаг заншалтай.

Нүхэр Коршуновой даажа абаһан машина техническэ талаараа ходо һайн, аяншалгада бэлэн байдаг юм. Юһэдэхи табан жэлэй түрүүшын жэлэй даабарие болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө социалис мүрысөөндэ оролсожо, Иннокентий Дмитриевич ажалай һайн үрэ дүн туйлана. Үнгэрөөшэ найма һарын ажалай дүн согсолходо, тэрэ бултанһаа шалгаржа, нэгэдэхи һуури эзэлһэн байгаа. Мүнөө һара бүридэ ашаа шэрэхэ даабаряа 180—190 процент дүүргэнэ.

Зураг дээрэ: И. Д. Коршунов.

З. ВЕСНИНАГАЙ фототекст.

Айл бүхэндэ—газетэ, журнал

ЭДЭБХИТЭЙГЭЭР АЖАЛЛАНА

1972 ондо хэблэгдэн гараха газетэ ба журналнуудта захил абалгын шухала хүдэлмэри Захааминай аймагай «Коммунизмын зам» колхоздо эмхитэй һайнаар үнгэргэгдэжэ байна. Тус колхозой Үлэнтын отделенидэ Галина Гылыкова почтальоноор хүдэлдэг юм. Энэ нүхэр даабарита ажалдаа үнэн зүрхэнһөө хандажа, улад зоной захиһан газетэ, журналнуудые, мүн бэшэгүүдые саг болзортонь эзэндэнь барюулхын тула ехэ оролдолго гарган ажаллана. Тиигэжэ нютагтаа хүндэтэй болонхой. Тиимэл хадань, «Галимнай ерэбэ. Шэнэ һониниие асараал ёһотой» гээд нютагайнь хүнүүд хөөрэлдэдэг байха юм.

Газетэ болон журналнуудта захил абалгын хүдэлмэрие Г. Гылыкова хододоо эмхитэйгээр үнгэргэдэг юм. Тэрэ колхознигуудтай үдэр бүри уулзадаг, хөөрэлдэдэг һэн тула, тэдэнэй ямар хэблэл абаха дуратай байһаниень һайса мэдэдэг. Үлэнтэ нютагта олоншье бэшэ, оройдоо 40 шахуу айл ажаһуудаг юм. Тэдэнэй олонхинь малшад.

Энэ нютагай айлэ бүхэн 4—6 хэһэг газетэ, журнал жэл бүри захижа абадаг байна. «Буряад үнэн», «Ажалай туг» газетэнүүдые. буряад хэлэн дээрэ гарадаг «Байгал» журнал айл бүхэн шахуу абадаг байха юм. Хэблэлдэ захил абалгын түрүүшын 16 үдэрэй туршада эндэхи колхознигуудай 32 бүлэ газетэ, журналнуудые захиһан байна. Энэ үе соо 25 айл «Буряад үнэн», «Ажалай туг» газетэнүүдые, 15 бүлэ «Байгал» журнал захяа. Мүн «Правда», «Правда Бурятии», «Сельская жизнь» газетэнүүдтэ олон захил абтанхай. Энэ хадаа почтальон Галина Гылыковагай оролдосотой ажалай үрэ дүн болоно бшуу.

«Коммунизмын зам» колхозой бусад отделенинүүдтэ хэблэлдэ захил абалга мүн лэ эмхитэй гуримтайгаар үнгэргэгдэнэ. Энэ хүдэлмэриин ябасые колхозой парткомой секретарь Д. Д. Очиров хинан шалгажа байдаг юм.

Д. БАЛДАЕВ.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указай түгэсхэл

(Түгэсхэл. Эхининь 3-дахи хуудаһанда).

Кожевников Михаил Аюровичые — «Пригородный» совхозой директор.

Колтунов Иван Федоровичые — Калининай нэрэмжэтэ совхозой жолоошон.

Коробенко Геннадий Георгиевичые — «Байгал» гэжэ һуралсалай ажахын жолоошон.

Ланюгов Владимир Прохоровичые — «Бурводстрой» трестын нүүдэл оньһожоруулагдамал колоннын хүдэлмэришэн.

Латышев Владимир Степановичые — «Бурводстрой» трестын нүүдэл оньһожоруулагдамал колоннын жолоошон.

Лопатин Юрий Николаевичые — Ивалгын ой модоной ажахын директор.

Михеев Геннадий Антоновичые — «Бурводстрой» трестын автобазын механик.

Налетова Нина Николаевнае — «Пригородный» совхозой агроном-овощ ургуулагша.

Неустроев Вениамин Семеновичые — Калининай нэрэмжэтэ совхозой директор.

Пакацкий Федор Ивановичые — «Бурводстрой» трестын автобазын жолоошон.

Посельский Василий Мифодьевичые — «Пригородный» совхозой шофер.

Стариков Валерий Борисовичые — «Бурводстрой» трестын нүүдэл оньһожоруулагдамал колоннын экскаваторщик.

Степанов Виктор Поликарповичые — «Байгал» гэжэ һуралсалай ажахын үхэршэн.

Тюменцев Гавриил Павловичые — «Байгал» гэжэ һуралсалай ажахын директор.

Чернов Анатолий Андреевичые — «Пригородный» совхозой жолоошон.

Швяков Валентин Федоровичые — «Бурводстрой» трестын главна инженер.

УЛААН-ҮДЭ ХОТОҺОО

Аверин Геннадий Антоновичые — 396-дахи барилга-хабсаруулгын поездын машинист-бульдозерист.

Алексеев Александр Иннокентьевичые — КПСС-эй Улаан-Үдын горкомой инструктор.

Арепьев Николай Гавриловичые — Буряадай транспортна управлениин ашаанай нэгэдэхи автотранспортна предприятиин директорэй орлогшо.

Баудэр Павел Михайловичые — «Буржелезобетон» гэжэ үйлэдбэриин нэгэдэлэй главна инженер.

Богидаев Федор Павловичые — Буряадай транспортна управлениин 1268-дахи автоколоннын жолоошон.

Бурлаков Геннадий Дмитриевичые — «Сельхозтехника» гэжэ республиканска нэгэдэлэй капитальна барилгын таһагай инженер.

Гордеев Александр Васильевичые — «Главвостоксибстройн» наймадахи автобазын гаражай начальник.

Зонтаг Алексей Николаевичые — Буряадай транспортна управлениин ашаанай хоёрдохи автотранспортна предприятиин начальник.

Качин Алексей Васильевичые — Буряадай транспортна управлениин ашаанай нэгэдэхи автотранспортна предприятиин жолоошон.

Колесов Александр Ивановичые — Буряадай транспортна управлениин начальнигай орлогшо.

Минеев Василий Даниловичые — ажалшадай депутадуудай Советскэ районно Соведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ.

Мольчанов Борис Фомичые — «Главвостоксибстройн» наймадахи автобазын жолоошон.

Мурзин Макс Герасимовичые — Буряадай транспортна управлениин ашаанай хоёрдохи автотранспортна предприятиин жолоошон.

Назаров Ермил Савельевичые — Буряадай транспортна управлениин ашаанай нэгэдэхи автотранспортна предприятиин жолоошон.

Персидский Сергей Николаевичые — «Буржелезобетон» гэжэ үйлэдбэриин нэгэдэлэй бульдозерист.

Розанов Николай Алексеевичые — Улаан-Үдын судна бүтээлгын заводой директор.

Санжиева Татьяна Николаевнае — КПСС-эй Советскэ райкомой секретарь.

Тихонов Анатолий Андреевичые — Буряадай АССР-эй Дотоодын хэрэгүүдэй министерствын гүрэнэй автоинспекциин начальник.

ЗҮҮН-СИБИРИИН ТҮМЭР ЗАМАЙ УЛААН-ҮДЫН ТАҺАГҺАА

Ананьев Иван Васильевичые — Галуута-Нуур станциин һэргээн заһабарилгын поездын начальник.

Андреев Петр Иннокентьевичые — Гусиноозерскын хэлхеэ холбооной дистанциин электромеханик.

Батыгин Юрий Георгиевичые — гражданска барилга хэхэ Улаан-Үдын станциин барилгын мастер.

Бычков Сергей Федоровичые — харгы замай Гусиноозерско дистанциин мастер.

Высоцкий Алексей Алексеевичые — харгы замай Мысовойн дистанциин мастер.

Гаранин Федор Афанасьевичые — харгы замай Улаан-Үдын дистанциин начальнигай орлогшо.

Гаянов Нурула Рахимовичые — Улаан-Үдэ станциин һэргээн барилгын поездын начальник.

Девятко Юрий Кирилловичые — Улаан-Үдын вагонно депогой главна инженер.

Дуберштейн Семен Ароновичые сигнализаци болон хэлхеэ холбооной Улаан-Үдын дистанциин ахалагша инженер.

Карамышев Андрей Власовичые — сигнализаци болон хэлхеэ холбооной Слюдянкын дистанциин ахалагша инженер.

Кожипов Виктор Ивановичые — харгы замай Горхоной дистанциин бригадир.

Команчан Владимир Азатовичые — сигнализаци болон хэлхеэ холбооной Гусиноозерско дистанциин электромеханик.

Комаров Геннадий Павловичые — Улаан-Үдын локомотивна депогой начальнигай орлогшо.

Кукин Николай Кузьмичые — харгы замай Сэлэнгын дистанциин харгын ахалагша мастер.

Кутузов Виктор Даниловичые — харгы замай таһагай гражданска оборонын штабай начальник.

Лопато Александр Томашеевичые — Мысовая станциин һэргээн барилгын поездын начальник.

Пасечник Петр Николаевичые — Улаан-Үдэ станциин поезднуудые тушаан абагша.

Попов Николай Петровичые — харгы замай таһагай ОРС-ын начальник.

Санников Иван Савельевичые — Улаан-Үдын депогой слесарь.

Сватухин Валерий Ивановичые — контактна сетиин дистанциин начальник.

Скрипкин Алексей Дмитриевичые — харгы замай таһагай начальник.

Сотников Георгий Лаврентьевичые — Улаан-Үдын дистанциин ашаа тээгшэ.

Труфанов Владимир Александровичые — гражданска барилгын Улаан-Үдын дистанциин слесарь.

Черноиный Виталий Александровичые — харгы замай таһагай инспектор.

БУРЯАДАЙ АССР-эй ДОТООДЫН ХЭРЭГҮҮДЭЙ МИНИСТЕРСТВЭҺЭЭ

Абдрахманов Юрий Якубовичые — ажалшадай депутадуудай Түнхэнэй аймагай Соведэй гүйсэдкомой дотоодын хэрэгүүдэй харгы зам хинаха ахалагша инспектор.

Бутаков Николай Кирилловичые — ажалшадай депутадуудай Зэдын аймагай Соведэй гүйсэдкомой дотоодын хэрэгүүдэй таһагай гүрэнэй ахалагша автоинспектор.

Журавлев Иван Сергеевичые — Буряадай АССР-эй Дотоодын хэрэгүүдэй министерствын галай аюул сахиха таһагай ахалагша инспектор.

Молчанов Владимир Федоровичые — ажалшадай депутадуудай Баргажанай аймагай Соведэй гүйсэдкомой дотоодын хэрэгүүдэй таһагай милиционер.

Ярославцев Виктор Александровичые — сэрэгэй алба хэгшэ.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Б. СЕМЕНОВ.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь К. МАСЛОВ.

Улаан-Үдэ, Соведүүдэй байшан.
1971 оной сентябриин 24.

Англиин правительствада эрид буруушаал мэдүүлэгдэбэ

Москвада байдаг **Англиин** элшэн сайдые байгша оной сентябриин 26-да СССР-эй МИД-тэ дуудажа ерүүлээд, иимэ удхатай мэдүүлгэ хэгдэһэн байна.

«Англиин правительство байгша оной сентябриин 24-дэ Лондондохи совет посольстводо дамжуулһан һануулгын бэшэг дотороо Англида байдаг посольствын, Торгпредствын ба бусад совет эмхи зургаануудай хэдэ хэдэн хүдэлмэрилэгшэдые «тааруугүй ябадал гаргаа» гэжэ гэмнэн, оронһоо гаража ошохыень тэдээндэ дурадхаа.

Совет-Англиин харилсаае түгшүүрилтэй болгохоор, иимэ үндэһэ баримтагүй ябуулгын Англиин зүгһөө хэгдэһэн тушаа эрид буруушаал СССР-эй МИД Советскэ правительствын даалгабаряар мэдүүлнэ.

Англида байдаг совет эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэд Англиин «аюулгүй байдалда хоро хүргэхөөр» ябуулга хэнэ гэһэн баталамжые үндэһэ баримтагүй, Советскэ Союзда харша зорилгоор, зорюута хэгдэһэн харата ааша мүн гэжэ министерство эрид шууд буруушаана.

Англида байдаг совет эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэд тушаа Англиин зүгһөө абтаһан хэмжээнүүдынь һүүлэй үедэхи Англиин политикын ниитэ хараа бодолһоо, түгшүүрилтэ байдал һулаолха замда, Европодохи байдал заһаруулха, аюулгүй байдалай ба харилсаа холбооной асуудалнуудаар зүблөө үнгэргэхэ гэдэг Европын олохон оронуудай хүсэл эрмэлзэлдэ, түгшүүрилтэ байдал һулаолха замда, илангаяа Европодохи хэрэгүүдтэ һаад тойбо заабол татаха гэдэг хараа бодолһоонь таһалан хаража болохогүй байна.

Англиин талаһаа хэгдэжэ байгаа энэ ябуулгыень Советскэ Союзай аша туһада, аюулгүй байдалда эсэргүү, тэрэ тоодо Англида байдаг совет эмхи зургаануудта, тэдэнэй хүдэлмэрилэгшэдтэ эсэргүү хараа бодол, англиийска тусхай албануудай зүгһөө Советскэ Союзда харшаар эрхилдэг ажал ябуулгые халхалха һэдэлгэ гэхэһээ ондоогоор сэгнэхын аргагүй. Англиин тусхай албануудай — өөһэдөө, мүн НАТО-той хамта — эрхилдэг иимэ ябуулга Совет-Англиин харилсаае зүришэлдөөтэй болгохо ябадалда зайлашагүй хүргэхэ байһандань Англиин правительствын анхаралые Советскэ правительство нэгэнтэ бэшэ хандуулһан байха.

Советскэ Союзтай харилсаагаа хүгжөөхэ, һайжаруулхые англиийска правительство хүсэдэг юм гэжэ һануулгын бэшэг соо дурдаһан найдуулгануудынь, дээрэ хэлэгдэһэнһээ уламжалан, наада захань лэ нюур сахиһан ябадал болоно.

Совет-Англиин харилсаае хүгжөөхөөр Советскэ Союзай бэлэн байһанда баһал тиимээр харюусахын орондо Англиин правительство тад ондоо замаар дабшаһаниинь, СССР Англи хоёрой хоорондын харилсаае бүри муудхуулхаар шэнэ ябуулга хэһэниинь гэмшэлтэйл байна. Энээнһээ тохёолдожо магад хойшолонгуудай түлөө бүхы харюусалгые Англиин правительствын сүм даахань элитэ.

Англитай тааруу һайн харилсаатай байха ба хүгжөөхэ гэжэ эрмэлзэдэг Советскэ правительство Англидахи посольствын, Торгпредствын ба бусад совет эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэд тушаа соносхоһон хэмжээнүүдээ болюулхыень Англиин правительствые уряална. Хэрбээ Англиин зүгһөө эдэ хэмжээнүүдээ хүсэндэнь үлөөгөө һаань, совет тала зохихо харюугай хэмжээнүүдые абаха ушартай болохо байна.

Англиин правительствада зорюулһан энэ мэдүүлгые дары дамжуулхаб гэжэ элшэн сайд найдуулаа.

УЛАСХООРОНДЫН ШЭНЖЭЛЭЛ

АША ҮРЭТЭЙ УУЛЗАЛГА

КПСС-эй ЦК-гай Центральна Комитедэй Генеральна Секретарь **Л. И. Брежневэй** ФРГ-гэй Федеральна канцлер В. Брандт гэгшэтэй Крымдэ хэһэн уулзалгын дүнгүүд дэлхэйн хэблэлэй гол анхарал хандуулһаар. Ушар юуб гэхэдэ, энэ уулзалга эб найрамдал болон аюулгүйн хэрэгые нэн түрүүн Европодо бэхижүүлхэ бодото эрхэ нүхэсэлэй зам нээгээ бшуу.

Крымдэ болоһон уулзалга хадаа Баруунай болон Зүүнэй гүрэнүүдэй хоорондохи харилсаанай шахардуу шанга байдалые саашадань һулаолгада ехэ нүлөө үзүүлхэ гэжэ хаа хаанагүй тэмдэглэгдэнэ. Энэ хэрэгтэ Советскэ Союз болон ФРГ, тэрэшэлэн Польшо болон ФРГ-гэй хоорондо баталагдаһан договорнууд түншэтэй хубита оруулаа. Европодо мүнөө байгаа хилэнүүд хубилшагүй гэһэн хараа бодол дээрэ тус договорнууд үндэһэлэгдэнхэй бшуу.

Баруун Берлин тушаа СССР, США, Англи болон Франциин түлөөлэгшэдэй хоорондоо баталһан дүрбэн талын хэлсээнүүд мүн лэ тон шухала удха шанартай байгаа. Л. И. Брежнев болон В. Брандт гэгшэдэй хэлсээнүүд соо «эдэ договорой хүсэндөө ороо һаа, дурсагдагша оронуудай хоорондохи харилсаанууд эрид шууд хубилжа, эдэ оронуудай, мүн хүршэ оронуудай арадуудай мүнөөнэй, мүн саашанхи үеын ехэ аша туһада, Европодо эб найрамдал бэхижүүлхэ хэрэгтэ үргэн ехэ, бата бэхи, удаан сагай харилсаа холбоон байгуулагдаха бэзэ» гэжэ сэхэ тэмдэглэгдэнхэй.

Крымдэ болоһон уулзалга хадаа ямар нэгэн ондоо гүрэндэ эсэргүү удхатай гэһэн хии хөөрэлдөөнүүд ямаршье үндэһэгүй гэжэ хэлэхэ шухала. Юуб гэхэдэ, энэ уулзалгын дүнгүүд эб найрамдал бэхилхын, Европодохи шахардуу шанга байдалые усадхахын түлөө оролдогшодой аша туһада сэхэ зорюулагданхай. Имэрхүү түхэлэй хии хөөрэлдөөнүүдые һүүлшынгээ пресс-конференци дээрээ Франциин президент Помпиду гэгшэ наадалан шүүмжэлээ. Крымдэ болоһон уулзалгын Европодо эб найрамдал бэхижүүлхэ хэрэгтэ шухала удха шанартай байһан ушарые США-гай гүрэнэй департаментшье мэдэрээ.

Л. И. Брежнев В. Брандт хоёрой уулзалга тухай Коммюнике соо Германиин хоёр гүрэнүүдэй хоорондохи хани харилсаан тушаа хэлэгдэһэн бүлэгүүд илангаяа ехэ анхарал хандуулна. Коммюнике соо ГДР болон ФРГ хоёрой хоорондохи харилсаае һайжаруулха хэрэг онсо һуури [...]лэнхэй. Тиихэдээ «хоёр оро[...] тоодын хэрэгтэ, тэдээнэй [...] хилэнүүдтэ хабаатай хэрэг[...] хараадаа абажа, тэдэ орон[...] адли тэгшэ эрхэнүүдтэ үндэ[...] хоорондонь илгаа гаргангүй [...] бэеэ даанхай байдалыень [...]лэн, хоорондохи харилсааень [...]жаруулха арга бии» гэжэ [...]лэгдэнхэй. Германиин хоёр [...]нэй ООН-до болон тусхайла[...] уласхоорондын эмхинүүдтэ [...]гые Советскэ Союз дэмжэ[...]на. Ихэдээ хашартай бо[...] «Хальштейнэй доктрина» [...] хойшоо гараба бшуу. Юу[...] тэрэнэй үндэһэн — дээрэ[...] һүүлэй жэлнүүдэй турша[...]ной хүтэлбэрилэгшэд Гер[...] Демократическа Республи[...]гаха һэдэлгэ хэдэг байга.

Крымдэ болоһон уулза[...]вет гадаадын политикын то[...] хала амжалта гэжэ хариин [...]лэй ажаглалтанууд соо [...]лэгдэнэ. КПСС-эй XXIV съ[...] хараалһан эб найрамдалай [...]граммые гадаадынгаа поли[...] Советскэ Союз хазагайрууг[...]гөөр, эрид шууд бэелүүлж[...]на. Уласхоорондын шаха[...] шанга байдалые һулаар[...] һаад тодхор хэхые оролдо[...] энэнь хүндэ сохилто болоно.

ООН-ой ГОЛ ЗОРИЛГО

Байгша оной сентябриин 21-дэ эхилһэн Ассамблейн XXVI сессиин хаража үзэхэ асуудалнуудые ООН-ой Генеральна Ассамблейн Генеральна комитет эсэслэн батална. Нэгэдэмэл Нацинуудай Организациие элдэб жэжэ асуудалнуудые шиидхэлгэ тээшэ хадууруулха гэжэ зарим хүсэнүүдэй оролдоошье һаань, һүүлэй һүүлдэ мүнөөнэй сессиин гол анхаралда дэлхэйн хүн зоной һаналаа сэдьхэл зобоожо байгаа асуудалнууд табигдаха болобо. Тэрэ хадаа эб найрамдалай болон уласхоорондын аюулгүйе бэхижүүлгын асуудалнууд мүн.

Ассамблейн нёдондоной ойн баярай сесси дээрэ Советскэ Союз болон бусад социалис гүрэнүүдэй үүсхэлээр баталагдан абтаһан уласхоорондын аюулгүйн байдалые бэхижүүлхэ тухай декларациин гүн ехэ удха шанартай байһан ушарые ООН-ой Генеральна секретарь У Тан жэлэй дүнгые гаргаһан элидхэл соогоо онсолон тэмдэглээ. Декларациие бэелүүлгэ хадаа дэлхэй дээрэхи байдалые һайн тээшэнь хубилгаха гэжэ этигэжэ байһанаа У Тан элирхэйлээ.

Энэ декларацида нэмэлтэ болгон Генеральна Ассамблейн мүнөөнэй сессиин үзэмжэдэ буу зэбсэг хуряаха тухай асуудал шиидхэхэ Бүхэдэлхэйн конференци зарлаха тухай дурадхал Советскэ Союз оруулаа. Энэ конференци буу зэбсэг бүхыдэнь болон үргэлжэ дээрэнь хуряаха тухай асуудал зүбшэхэһөө гадна, буу зэбсэг зарим тэдыгээр хуряаха хэмжээнүүд тухай асуудалые зүбшэхэ байна. Ядерна зэбсэг хуряаха болон усадхаха тухай асуудалда онсо анхарал хандуулагдаха.

Совет правительствын гаргаһан энэ үүсхэлэй мүнөө үедэ шухала удха шанартайнь ойлгосотой. Саашадаа буу зэбсэг үйлэдбэрилгэ хадаа хүн түрэлтэндэ айхабтар ехэ аюултай байхаһаа гадна, тэрэниие үргэлжэлүүлгын арад зоной ажабайдалда хүндэ ашаан болодогынь нюуса бэшэ. Эгээ мүнөө бүхы гүрэнүүд буу зэбсэг үйлэдбэрилгэдэ жэл бүри 200 шахуу миллиард доллар һомолно бшуу. Эб найрамдалые болон аюулгүй байдалые бэхижүүлгэдэ зорюулагдаһан совет дурадхал бусад зарим дурадхалнуудтай хамта сессиин зүбшэн хэлсэхэ асуудалнуудай дунда гол һууринуудай нэгые эзэлнэ. Энэ асуудал зүбшэлгэ эдэбхитэй үнгэрхэ байха гэжэ хариин хэблэл һанамжална.

Дүтын зүүн зүгтэ тохёолдоод байһан эрхэ байдалые зүбшэн хэлсэлгэдэ сесси онсо анхарал хандуулха. Тель-Авивайхида[...] дын дэмжэлгэдэ түшэглэн, [...] оной ноябриин 22-то Аюул[...] Соведэй гаргаһан резолюци[...] удхые аха аргаараа бурууш[...]хые, тиин Израилиин эзэрхи[...]римхэй ябуулгануудай хой[...]лонгуудые усадхалгада һаад [...]руулхые оролдодогынь мэдэ[...]

Хитадые ООН-до абаха т[...] асуудалай сесси дээрэ таби[...] ушарта хариин хэблэл мүн л[...] анхарал хандуулна. КНР-эй [...]лита эрхэнүүдые һэргээхэ, [...]ой бүхы эмхинүүдһээ чанка[...]стнуудые һэсгүй намнаха т[...] асуудал сесси дээрэ зүбш[...] байна. Энэ асуудалаар Сове[...] Союзай хараа бодол хубил[...] ООН-до болон Аюулгүйн Со[...] Хитадай Арадай Республика[...]лита һууриия эзэлхэ ёһото[...]

Генеральна Ассамблейн [...]хэ асуудалнууд соохоо коло[...]лизм болон үндэһэ яһанай [...] гаргалгые усадхалгатай холб[...] асуудалнууд шухала удха[...]нартай.

Генеральна Комитедэй бат[...] абаһан асуудалнуудыень хар[...] үзэхэ зуураа, тэдээн соо [...] үеын уласхоорондын бай[...] шухалашье, хойшолуулаш[...]шье асуудалнууд ехэ һуури [...]

С. ИВАНОВ.
(ТАСС).

ПЕКИНДЭ ЮУН БОЛОНОБ

КНР-эй тогтоһонһоо хойшо 22-дохи ойн һайндэрэй урда тээ Пекиндэхи байдал нэгэ бага ондоо шэнжэ шанартай боложо байна. Хитадай засагаархидай дуулгаһан мэдээсэлнүүдэй ёһоор, энэ жэлдэ октябриин 1-дэ олон зоной хабаадалгатай заншалта демонстраци болохогүй юм. Харин хэдэн үдэрэй саада тээ Пекиндэ һайндэрэй ехэ бэлэдхэл хэгдэжэ байһан юм. Сентябриин эхинһээ хойшо демонстрацида бэлдэжэ байһан олон тоото колонннонуудые бүхы үйлсэ болон талмайнуудта хаража болохо байгаа. Лозунгнууд шэнэлэгдэжэ, шэнэ лозунгнууд няагдажа байба. Тиибэшье сентябриин 15-һаа демонстрантнуудай колонннонуудай алхалалдан ябалгань бүхыдөө болюулагдаа, лозунгнуудаа шэрээр будажа эхилээ.

Сэрэгэй алба хэгшэдтэ үгтэдэг амаралтануудые Пекинэй засатаархид болюулаад, замдаа ябаһан солдадууд һөөргөө частьдаа бусажа ерэхэ зэргэтэй гэһэн захиралтануудые үгэһэн байна гээд Японой «Асахи» газетэ юумэ мэдэхэ газарнуудһаа абтаһан мэдээсэлнүүдтэ түшэглэн дамжуулаа.

Орон доторoo боложо байһан ушар байдалые нюухын тула Хитадай засагаархид шанга хэмжээнүүдые абажа байна.

Баруун гүрэнүүдэй информационно агентствануудПекиндэ боложо байһан ушар байдал тушаа элдэб тухайламжануудые хэнэ. Тиибэшье энэнь юрэ тухайламжанууд ха юм. Орон дотор болоҗо байһан политическэ ушарнууд эдэ үдэрнүүдтэ КНР-тэхи юрэнхы байдалда нүлөө үзүүлнэ.

Пекинэй хүтэлбэрилэгшэд орон соохи бэрхэшээлнүүдһээ зайсахын тула дахинаа Советскэ Союзда эсэргүү шууя татаха һанаатай.

Хитадай «хойто хилэдэ аюул тохёолдуулагдана», Хитадай газар руу дайгаар орохоор бэлдэнэ, тиимэһээ урданайхидаал адли национальна һайндэрөө үнгэргэхэ аргагүй бологдожо байна, тэрээнһээ уламжалан һайндэртэ хэгдэхэ бэлэдхэлнүүд болюулагдахань гэһэн мэдээсэл ороной хүн зоной дунда тараагдана гэжэ Пекиндэ байһан журналистнуудта эли болоо.

Советскэ Союзда эсэргүү шуяае хүн зоной дунда тарааха шэнэ һэдэлгэнүүд гаргагдана, энээнтэй дашарамдуулан «Дайнда бэлдэгты» гэһэн кампани Хитадта эдэбхитэйгээр хэгдэжэ эхилбэ. Дайнда бэлдэлтын үедэ империализмда эсэргүү шууя татагданагүй гэжэ Пекиндэ байһан ажаглагшад хүнэй анхарал хандуулна. Харин тад һөөргэ «Америкын империализм» тухай лозунгнууд үсөөрөө.

Хитадай хүтэлбэрилэгшэд орон дотороо тохёолдоһон ушарые гадаадын бэрхэшээлнүүдтэ тохохые — Советскэ Союзай зүгһөө аюул тохёолдуулагдажа байна гэжэ худалаар үгэ тараахые оролдоно. Тиигэжэ дотоодын политическэ хүшэр хүндэ асуудалнуудые хитад арадһаа нюухые оролдоно. Энээнэй урда тээшье иимэ һэдэлгэнүүд гаргагдаһан байгаа.

(ТАСС).

ДРВ-гэй МИД-эй буруушаалгые һайшаана

ХАНОЙ. (ТАСС). Урда Вьетнамай Республикын гадаадын хэрэгүүдэй министерство мэдүүлгэ гаргажа, ДРВ-гэй газарые Америкын сэрэгэйхидэй хэрзэгы муухайгаар дахинаа бомбодоһые буруушаана. Урда Вьетнамай Республикын саг зуурын революционно правительство байгша оной сентябриин 22-то гаргаһан Вьетнамай Демократическа Республикын Гадаадын хэрэгүүдэй министерствын мэдүүлгые бүрин һайшаагаад, Вьетнамай Демократическа Республикын бэеэ даанхай, аюулгүй байдалда хоро хүргэлгые США дары эсэслэн болюулха зэргэтэй гэжэ эрид шууд эрилтэ табина.

ХИЛЫН СААНАҺАА

АСУАН ЭЛҺЭН ГУБИНУУДЫЕ АМИДЫРУУЛНА

КАИР. (ТАСС). Советскэ Союзай экономическа, техническэ туһаламжын ашаар баригдаһан Асуанай үндэр хаалтын үйлэдбэрилэн гаргадаг электрын элшэ хүсэн Египедэй арадай ажахын элдэб һалбаринуудта ехээр хэрэглэгдэнэ.

Баруун зүгэй элһэн губиин районууд һаяхан, ороной түүхэ соо эгээн түрүүшынхеэ электрын элшэ хүсөөр хангагдаа гэжэ «Иджипшн газетт» мэдээсээ. Нил мүрэнэй нуга газарнуудые элһэн губиин хэдэн районуудтай холбоһон электро-дамжуулгын утаһанууд Египедэй мэргэжэлтэдээр татагдаа, тэдэ мэргэжэлтэд Асуанай барилга дээрэ ажаллажа, дүй дүршэлтэй болоһон байгаа.

Асуанай электрын элшэ хүсэн Бахария гэжэ газарта олдоһон түмэрэй уурхай малтан абаха ажалые оньһожоруулха ябадалда хэрэглэгдэхэ юм.

Шэнэ кандидатура

ВАШИНГТОН. (ТАСС). Демократическа партиһаа США-гай президентын тушаалда кандидатураа дэбжүүлхэ болоһон тухайгаа сенатор Ф. Харрис (Оклахома штадһаа) соносхоо.

Өөрынгөө кандидатурые дэбжүүлхэ һанаатай байһанаа урдань соносхоһон сенатор Макговерндэл адли сенатор Харрис либеральна үзэл бодолтой ажал ябуулагшадай нэгэн юм гэжэ Америкын хэблэл бэшэнэ.

Даб дээрэхи һунгалтануудай олонхидонь хабаадалсаха һанаатай байнаб, юуб гэхэдэ тиимэ һунгалтануудта кандидадуудай нэрэ хүндэнь шалгагдадаг юм гэжэ Харрис хэлээ.

ШВЕЦИ. Элдэб зүйлэй бэлэгүүдые худалдажа байһан үе зураг дээрэ харуулагдана. Хоолойгоо тэжээхын тулада энэ наһатай эхэнэр Кирун городой үйлсэдэ хэдэн часай туршада һууха ушартай болодог. Аяншалагшад зарим ушарта эдээнһээ юушье худалдажа абадаггүй. Тиихэдэнь тэрэ гар хооһон гэртээ бусаха баатай болодог байна.

ТАСС-ай фотохронико.

ТЭМСЭЛ ҮРГЭЛЖЭЛҺӨӨР

ДАКАР. (ТАСС). Советскэ Союз түрүүтэй социалис оронууд Гвинейн (Бисау) арадай национальна сүлөөрэлгын тэмсэлдэ саг үргэлжэ үнэн зүрхэнэй туһаламжа хүргэнэ гэжэ Гвинейн, Ногоон хушуун гэжэ аралнуудай бэеэ даанхай Африканска партиин (ПАИГК) Генеральна секретарь Амилкар Кабрал эндэ болоһон пресс-конференци дээрэ мэдүүлээ.

Орон доторхи сэрэгэй байдалай муудаһан дээрэһээ португалиинхид түбэй ехэ ехэ городуудта хоргодохо баатай болоно. Яахадааб гэхэдэ, тэдэндэ ПАИГК-гай патриодууд саг үргэлжэ добтолно, гээд тэрэ заагаа. «Гүрэнэй зохихо хэмжээнүүдые бэелүүлхын тула сүлөөлэгдэһэн ехэ газар манда бии» гэжэ Кабрал мэдүүлээ.

ООН-ой шэнэ гэшүүн

НЬЮ-ЙОРК. Индиһээ хойгуур оршодог багахан королевство — Бутан гэжэ гүрэниие — тоогоороо 128-дахи гүрэниие ООН-ой гэшүүн болгожо абаха тухай Аюулгүйн Соведэй һайшаалые ООН-ой Генеральна Ассамблейн XXVI сесси нэгэн дуугаар батална. ТАСС-ай комментатор иигэжэ бэшэнэ: Бутан гэжэ гүрэн дэлхэйн бүмбэрсэгэй эгээл бүглүү газарта оршодог юм. Хойто захаараа Хитадтай, урда, зүүн захаараа Индитэй, баруун захаараа Сикким гэжэ гүрэнтэй хилэ хадхажа байдаг. Энэ гүрэндэ миллион шахуу хүн зон ажаһуужа, 56 мянган дүрбэлжэн метр талмайтай газар эзэлдэг. Орон соонь түмэр харгы үгы юм, 1962 ондо орон соонь өгөөн түрүүшын шоссе харгы баригдаһан байгаа, тэрэнь далайн нюрганһаа 2286 метр үндэртэ байдаг Тхимбу гэжэ королевствын ниислэл хото руу татагданхай.

Бутанай хүн зоной 75 процентнь хүдөө ажахы эрхилдэг. Эндэ һуудаг хүн зоной гол хэлэниинь — бхутиа болоно. Энэ хэлэн түбэд хэлэнэй нэгэ диалектнь юм. Англи хэлэ ехээр тарана. Англи хэлэ 100 гаран һургуулинуудта заагдана. Дурсагдаһан һургуулинуудта 20 мянган һурагшад ном үзэнэ. Арбан жэлэй саада тээ орон соонь һургуули оройдоошье үгы байгаа.

ЭНХИР ЭКРАН

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА. УЛААН-ҮДЭ ХАРУУЛНА: 17.00 — «Чайка русской сцены» гэһэн зүжэг-концерт. 17.50 — «Советский спорт» гэһэн киножурнал. 18.00 — Буряадай телевидени болон радиогой арадай инструментнүүдэй оркестрэй концерт. 18.30 — «Советский патриот» гэһэн киножурнал. 18.40 — «Горн» гэһэн һурагшад болон пионернүүдтэ зорюулагдаһан программа. 19.25 — телепанорама. 20.25 — «Москва мүрэнһөө Нева мүрэн хүрэтэр» гэһэн киноочерк. 20.35 — «Здоровье гэһэн телевизионно журнал. [...] «Зүүн Сибирь» гэһэн те[...]зионно журнал. 21.15 — ко[...] 21.45 — «Хоолос» гэһэн [...]грамма. 22.05 — Н. В. Го[...] «Мертвые души» гэһэн те[...]жэг. 23.00 — концерт.

ХОЁРДОХИ ПРОГРА[...] 11.00 — «Нина Хохалина» [...] киноочерк. 11.10 — «Нү[...]сений» гэһэн уран һа[...] фильм. 12.30 — «Комму[...]даха болтогой» гэһэн кино[...] 12.50 — «Между миром и [...]ной» гэһэн документ[...] фильм.

Редакторай орлогшо М. Н. НИМ[...]